

**CRNA GORA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA**

Strategija za unapređenje kvaliteta života LGBT osoba u Crnoj Gori 2013 – 2018. godine

AKCIONI PLAN ZA 2018. GODINU¹

---

¹ Svi izrazi koji se u ovom Akcionom planu koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

Ljudska prava LGBTI osoba

Br.	Aktivnosti za 2018. godinu	Nadležni organ	Rok	Izvor finansiranja	Indikatori uspjeha
1.	Izrada Zakona o registrovanom partnerstvu.	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	IV kvartal	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava - budžetska sredstva 4500 EUR	Izrađen Nacrt Zakona o registrovanom partnerstvu.
2.	Izrada nove LGBTI Strategije za period 2019-2023	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	IV kvartal	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava - budžetska sredstva 5000 EUR	Izrađena LGBTI Strategija za period 2019-2023
3.	Jačati kapacitete i promovisati antidiskriminatoryno ponašanje kroz kontinuirano sprovodenje seminara/radionica i treninga prema utvrđenom Planu implementacije antidiskriminacionog zakonodavstva, i to za: državne službenike, predstavnike pravosudnih organa, predstavnike lokalnih vlasti, područnih jedinica i ispostava policije, inspekcijskih službi i drugih zaduženih za pružanje zaštite od diskriminacije.	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	I-IV kvartal	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava-budžetska sredstva 6000 EUR i OEBS-12 000 EUR	Obučene ciljne grupe prema utvrđenom Planu implementacije antidiskriminacionog zakonodavstva.
4.	Informacija o aktivnosti i praksi policije i pravosudnih organa (sudstvo, tužilaštvo) u vezi sa prijavljenim i procesuiranim slučajevima diskriminacije, nasilja, i drugih oblika napada na pripadnike LGBTI populacije.	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	IV kvartal	Nema finansijskih troškova.	Urađena informacija na osnovu podataka prikupljenih od nadležnih pravosudnih organa i policije.

Seksualna orijentacija i rodni identitet u obrazovanju

Br.	Aktivnosti za 2018. godinu	Nadležni organ	Rok	Izvor finansiranja	Indikatori uspjeha
5.	Sprovesti obuke za stručne službe srednjih škola za tehnike rada sa LGBTI adolescentima.	Ministarstvo prosvjete u saradnji sa NVO-ima.	IV kvartal	Sredstva NVO-a	Broj konsultacija, savjetovanja, obuka, uključenih školskih pedagoga i psihologa.
6.	Sprovesti informativna savjetovanja za stručne službe osnovnih škola za primjenu LGBTI principa.	Ministarstvo prosvjete u saradnji sa NVO-ima.	IV kvartal	Sredstva NVO-a	Broj savjetovanja, obuhvaćenih saradnika, vršnjačkih edukatora.
7.	Jačanje kompetencija nenasilja i nediskriminacije među mladima.	Ministarstvo prosvjete u saradnji sa NVO-ima.	IV kvartal	Redovne i aktivnosti NVO-a	Broj radionica, učesnika, promotivnih aktivnosti, istraživanja i sl.

Zdravstvena zaštita

Br.	Aktivnosti za 2018. godinu	Nadležni organ	Rok	Izvor finansiranja	Indikatori uspjeha
8.	Jačanje kapaciteta zdravstvenih radnika i medicinskog osoblja za unapređenje servisa za rad sa LGBTI zajednicom.	Ministarstvo zdravlja, JZU i Institut za javno zdravlje.	I kvartal	Ministarstvo zdravlja – redovna budžetska sredstva.	Adekvatno pružanje zdravstvenih usluga osiguranicima LGBTI populacije sa bezbjednošću od bilo kog oblika diskriminacije.
9.	Institucionalizacija odnosa zdravstvenih vlasti sa LGBTI zajednicom kroz potpisivanje Memoranduma o saradnji i razvijanje zajedničkih inicijativa.	Ministarstvo zdravlja i JZU.	II kvartal	Nema finansijskih troškova.	Zajedničkom saradnjom i razumijevanjem, uz potpisivanje Memoranduma o saradnji, stvorice se uslovi za regulisanje obostranih prava i obaveza između JZU i NVO sektora, bez obzira što je sa jednim brojem JZU potpisana Memorandum o saradnji.

10.	Implementacija Pravilnika o kriterijumima za promjenu pola iz medicinskih razloga i interno vođenje evidencija o zainteresovanim osobama za promjenu pola.	Ministarstvo zdravlja, JZU i Fond za zdravstveno osiguranje.	I-IV kvartal	Ministarstvo zdravlja - redovna budžetska sredstva.	U skladu sa Zakonom o socijalnom osiguranju i Pravilnikom o kriterijumima za utvrđivanje medicinskih razloga za promjenu pola, obezbijedit će se interna evidencija o osobama zainteresovanim za promjenu pola koje su dobile odobrenje Fonda za zdravstveno osiguranje.
-----	---	--	--------------	---	--

Kulturne promjene, bezbjednost i društveno prihvatanje LGBTI osoba

Br.	Aktivnosti za 2018. godinu	Nadležni organ	Rok	Izvor finansiranja	Indikatori uspjeha
11.	Izvještaj o realizaciji aktivnosti proisteklih iz potpisanih Memoranduma o razumijevanju i saradnji sa lokalnim vlastima u vezi unapređenja položaja i zaštite prava LGBTI populacije na lokalnom nivou.	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	IV kvartal	Nema finansijskih troškova.	Urađen izvještaj na osnovu informacija prikupljenih od lokalnih vlasti.
12.	Potpisati Memorandum o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBTI osobama sa lokalnim vlastima.	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	I-IV kvartal	Nema finansijskih troškova.	Broj potpisanih Memoranduma.
13.	Saradnja sa lokalnim vlastima sa kojima je potписан Memorandum o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBTI osobama.	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	I-IV kvartal	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava - budžetska sredstva 2000 EUR	Realizovane konsultacije sa LGBTI kontakt osobama u lokalnim samoupravama..

14.	Potpisati Memorandum o saradnji sa Univerzitetom Crne Gore u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije, rodnog identiteta i interseksualnih karakteristika	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	III kvartal	Nema finansijskih troškova.	Potpisan Memorandum.
15.	Panel diskusija na temu zaštite i unapređenja prava LGBTI osoba na Univerzitetu Crne Gore	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	IV kvartal	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava - budžetska sredstva 200 EUR	Održana panel diskusija. Broj učesnika.
16.	Obuka za socijalne radnike "Razbijanje predrasuda i stereotipa prema LGBTI populaciji".	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	II kvartal	TAIEX program podrške Evropske Komisije.	Broj stručnih radnika koji je prošao obuku (30 socijalnih radnika).
17.	Promocija Zbornika (hrestomatija) sa LGBTI i Queer tematikom.	Ministarstvo kulture u saradnji sa NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro".	II kvartal	Ministarstvo kulture – budžetska sredstva 2000 EUR	Kvalitet promotivnih i PR aktivnosti valorizovan kroz izradu press clipping-a i analizu sadržaja medijskih objava, tj. prisustvo medija na promocijama, broj medijskih objava, kvalitet sadržaja.
18.	Javna debata na temu ljudskih prava, s posebnim fokusom na LGBTI prava.	Miistarstvo evropskih poslova u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i NVO-ima.	I - IV kvartal	Projekat podrške Ministarstvu evropskih poslova od strane UNDP-a i Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori - 600 EUR	Ojačan senzibilitet porodice i okruženja prema LGBTI osobama.
19.	Predavanje sa srednjoškolcima i studentima na temu ljudskih prava LGBTI osoba.	Miistarstvo evropskih poslova u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i NVO-ima.	I - IV kvartal	Projekat podrške Ministarstvu evropskih poslova od strane UNDP-a i Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori - 100 EUR	Ojačan senzibilitet porodice i okruženja prema LGBTI osobama.
20.	Video spot "Ja za Evropu – Evropa za mene" sa segmentom promocije LGBTI prava.	Miistarstvo evropskih poslova u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i NVO-ima.	I - IV kvartal	Projekat podrške Ministarstvu evropskih poslova od strane UNDP-a i Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori - 300 EUR	Ojačan senzibilitet porodice i okruženja prema LGBTI osobama.

Sprovodenje zakona

Br.	Aktivnosti za 2018. godinu	Nadležni organ	Rok	Izvor finansiranja	Indikatori uspjeha
21.	Redovan rad Timu povjerenja LGBTI zajednice i Uprave policije.	Tim povjerenja Uprava policije-MUP (UP-MUP) i članovi Tima iz NVO sektora.	I-IV kvartal	Nema finansijskih troškova.	Intenzivniji kontakti pripadnika LGBTI zajednice i policijskih službenika, a u tu svrhu i povećan broj LGBTI kontakt policijskih službenika kao i ukupan broj policijskih službenika za senzibilno postupanje sa LGBTI zajednicom. Kroz navedeno se jača povjerenje što bi trebalo da dovede do češćeg obraćanja pripadnika LGBTI zajednice policijskim službenicima povodom potencijalnih delikata učinjenih na njihovu štetu, a koje jedan broj pripadnika ove zajednice ne bi drugačije prijavio zbog straha od stigmatizacije.
22.	Podrška implementaciji LGBTI politike i zaštita ljudskih prava LGBTI osoba.	Tim povjerenja Uprave policije-MUP-a i članovi Tima iz NVO sektora.	I-IV kvartal	Ministarstvo unutrašnjih poslova - budžetska sredstva 500 EUR	Povećana profesionalna pažnja policijskih službenika u vezi sa pitanjima od važnosti za LGBTI zajednicu. Upoznavanje što većeg broja policijskih službenika sa ciljevima rada Timu povjerenja. Uspostavljanje intenzivnijih neposrednih kontakata pripadnika LGBTI zajednice i policije na lokanim nivoima, radi lakšeg i bržeg obraćanja pripadnika LGBTI zajednice policijskim službenicima u slučaju potrebe. Analiza postojećeg stanja u

					oblasti zaštite prava LGBTI zajednice iz policijske nadležnosti i predlaganje modaliteta rješavanja eventualno nastalih problema.
23.	Objavljivanje tematike bezbjednosti LGBTI zajednice na sajtu Uprave policije - MUP-a.	Uprava policije - MUP-a.	I-IV kvartal	Nema finansijskih troškova.	Ažurnost objavljivanja. Adekvatna medijska prezentacija.
24.	Posebne radionice namijenjene LGBTI zajednici u prisustvu stručnog lica-psihoterapeuta.	Uprava policije-MUP-a i NVO koje se bave zaštitom prava LGBTI zajednice.	I-IV kvartal	Ministarstvo unutrašnjih poslova - budžetska sredstva 500 EUR	Poboljšanje kvaliteta saradnje LGBTI zajednice i policijskih službenika u sastavljanju prijava i procesuiranju krivičnih prijava tužilaštву, a sve u cilju doprinosa kvalitetnijoj krivično – pravnoj zaštiti pripadnika LGBTI zajednice .
25.	Informativne radionice namijenjene LGBTI zajednici.	Uprava policije-MUP-a i NVO koje se bave zaštitom prava LGBTI zajednice.	I-IV kvartal	Nema finansijskih troškova.	Povećano znanje pripadnika LGBTI zajednice o bezbjednosti i krivično – pravnoj zaštiti. Pojačan kontakt i povjerenje između LGBTI zajednice i UP-MUP.
26.	Širenje mreže LGBTI kontakt policijskih službenika i promocija mreže.	Uprava policije - MUP-a.	I-II kvartal	Ministarstvo unutrašnjih poslova - budžetska sredstva 500 EUR	Ispunjeno cilja iz opisa mjere i jačanje promocije i zaštite prava LGBTI zajednice.
27.	Distribucija izrađenog priručnika za postupanje policije u slučajevima homofobičnog nasilja i senzibilizacija policije za društveno prihvatanje LGBTI zajednice.	Uprava policije - MUP-a.	I-IV kvartal	Nema finansijskih troškova.	Distribucija dovoljnog broja primjeraka priručnika i ostalog materijala svim organizacionim jedinicama UP-MUP, u zavisnosti od toga koliko primjeraka bude dostavljeno.

28.	Trening o LGBTI pitanjima za policijske službenike i godišnja konferencija o saradnji policije i LGBTI zajednice.	Uprava policije-MUP-a i NVO koje se bave zaštitom prava LGBTI osoba – trening Uprava policije-MUP-a, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i relevantne NVO – konferencija.	IV kvartal	Dio sredstava koji se tiču troškova Uprave policije biće finasiran iz Budžeta Uprave policije-MUP-a; potrebno 1.000 eura.	Realizovan navedeni trening kao i godišnja konferencija; upoznavanje javnosti sa rezultatima.
29.	Praćenje prava na mirno okupljanje LGBTI zajednice.	Uprava policije - MUP-a; Tim povjerenja.	I - IV kvartal	Nema finansijskih troškova.	Osnajivanje monitoringa prava na mirno okupljanje. Održavanje Parada i ostalih okupljanja na miran i bezbjedan način. Uključenost Tima povjerenja u operativne aktivnosti koje se tiču planiranja obezbjeđenja javnog okupljanja.
30.	Sastanci Tima povjerenja sa predstvincima Tužilaštva i Suda za prekršaje.	Uprava policije - MUP-a; Tim povjerenja	I - IV kvartal	Nema finansijskih troškova.	Prikupljanje relevantnih informacija odnosno podataka o podnijetim krivičnim i prekršajnim prijava u vezi sa deliktima počinjenim na štetu LGBTI osoba. Analiza postojećeg stanja. Uspostavljanje neposrednije komunikacije LGBTI zajednice sa svim relevantnim organima u ovoj oblasti – osim policije, dakle, to su i tužilaštvo i sud za prekršaje.
31.	Posjeta Timu povjerenja pitomcima Policijske akademije (PA).	Uprava policije - MUP-a; Tim povjerenja.	III kvartal	Ministarstvo unutrašnjih poslova - budžetska sredstva 100 EUR	Jačanje senzibilizacije budućih policijskih službenika; Bolja informisanost pitomaca PA o pravima LGBTI zajednice i obvezama policije u postupanju u slučajevima prevencije i zaštite prava ove zajednice.

Mediji

Br.	Aktivnosti za 2018. godinu	Nadležni organ	Rok	Izvor finansiranja	Indikatori uspjeha
32.	Medijska kampanja o zabrani diskriminacije i afirmaciji antidiskriminatorskog ponašanja.	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	I - IV kvartal	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava – budžetska sredstva 20 000 EUR	Realizovana medijska kampanja prema medija-planu koji je sadržao emitovanje TV spotova i radijskih džinglova na TV i radio stanicama koje se emituju u CG; objavljivanje novinskih oglasa u dnevnim novinama koje se distribuiraju na teritoriji CG; insertacija flajera kroz tiraž dnevnih novina; mreža bilborda na najfrekfentnijim saobraćajnicama i dr. lokacijama

Sport

Br.	Aktivnosti za 2018. godinu	Nadležni organ	Rok	Izvor finansiranja	Indikatori uspjeha
33.	Edukacija predstavnika nacionalnih sportskih saveza o pravima LGBTI populacije i zabrani diskriminacije u sportu.	Ministarstvo sporta u saradnji sa NVO-ima koje se bave zaštitom prava LGBTI populacije i nacionalnim sportskim savezima.	IV kvartal	Ministarstvo sporta - budžetska sredstva 1500 EUR	Broj održanih radionica o pravima LGBTI populacije i zabrani diskriminacije u sportu.

Ekonomski rast i LGBTI turizam

Br.	Aktivnosti za 2018. godinu	Nadležni organ	Rok	Izvor finansiranja	Indikatori uspjeha
34.	Izrada LGBTI informatora /publikacije.	Ministarstvo održivog razvoja i turizma u saradnji sa NTO i NVO-ima.	I-IV kvartal	Ministarstvo održivog razvoja i turizma – budžetska sredstva 4000 EUR	Stvaranje pozitivnog ambijenta Crne Gore kao turističke destinacije, unapređenje saradnje sa LGBTI organizacijama, prepoznavanje značaja ovog segmenta turističke ponude.

Međunarodna LGBTI politika

Br.	Aktivnosti za 2018. godinu	Nadležni organ	Rok	Izvor finansiranja	Indikatori uspjeha
35.	Sprovodenje aktivnosti na planu ostvarivanja aktivne uloge na međunarodnoj sceni, sa ciljem promovisanja i poštovanja osnovnih ljudskih prava LGBTI osoba.	Ministarstvo vanjskih poslova uz podršku Ministarstva za ljudska i manjinska prava.	I-IV kvartal	Ne zahtijeva dodatne troškove. Redovne aktivnosti DKP mreže.	Uspostavljena aktivna politika na međunarodnom planu u cilju unapređenja jednakosti i borbe protiv diskriminacije i nasilja zasnovanog na seksualnoj orijentaciji i rodnom identitetu, transfobije i homofobije.

MJERE NVO-a

Br.	Aktivnosti za 2018. godinu	Nadležni organ	Rok	Izvor finansiranja	Indikatori uspjeha
1.	Priprema i implementacija javne kampanje sa ciljem smanjenja homofobije i transfobije, kao i senzitivizacije društva u odnosu na registrovano partnerstvo.	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava	I-IV kvartal	Projekti NVO-a. Iznos sredstava: 10000 EUR	Broj kreiranih poruka kampanje, broj obuhvaćenih osoba. Cilj obuhvata: 10% stanovništva Crne Gore.
2.	Uspostavljanje timova u pet lokalnih samouprava (Podgorica, Kolašin, Bijelo Polje, Mojkovac i Kotor) koji će kreirati i implementirati lokalne akcione planove za LGBTI.	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, Glavnim gradom Podgoricom i opština Kolašin, Bijelo Polje, Mojkovac i Kotor.	I-IV kvartal	NVO budžet. Budžet Ministarstva za ljudska i manjinska prava. Ukupan iznos: 2000 EUR	Broj uspostavljenih timova. Broj kreiranih i usvojenih Akcionih planova. Broj održanih sastanaka.
3.	Studijska posjeta za predstavnike pet lokalnih samouprava, dvoje predstavnika NVO i jednog predstavnika Ministarstva za ljudska i manjinska prava jednom gradu koji ima status "Rainbow city".	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, Glavnim gradom Podgoricom i opština Kolašin, Bijelo Polje, Mojkovac i Kotor.	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos: 7500 EUR	Broj učesnika studijske posjete. Broj sastanaka. Broj ostvarenih kontakata.
4.	Dva treninga za timove u pet lokalnih samouprava koji će kreirati i sprovesti lokalne LGBTI akcione planove.	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava.	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos: 8200 EUR	Broj predstavnika lokalnih samouprava koji su učestvovali na treningu. Broj razvijenih nacrta akcionih planova. Broj kreiranih timova.
5.	Fokus grupa sa LGBTI osobama iz pet lokalnih samoupravu.	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa	I-IV kvartal	NVO Budžet. Ukupan iznos sredstava: 2250 EUR	Broj obuhvaćenih lokalnih samouprava. Broj LGBTI osoba uključenih u istraživanje. Broj izveštaja. Broj predloženih

		Ministarstvom za ljudska i manjinska prava.			mjera.
6.	Kreiranje detaljne metodologije praćenja i pisanja izvještaja u sjenci o implementaciji Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBT osoba u Crnoj Gori 2013-2018.	NVO Juventas, NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" i NVO Asocijacija Spektra.	I-IV kvartal	NVO Budžet. Ukupan iznos sredstava: 2000 EUR	Kreirana metodologija praćenja rezultata. Kreiran izvještaj u sjenci. Broj preporuka.
7.	Doprinos formiranju i radu Radne grupe za pripremu nove Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori.	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava.	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos sredstava: 2000 EUR	Broj uključenih predstavnika nadležnih institucija i NVO. Broj obuhvaćenih oblasti. Broj aktivnosti. Broj uključenih lokalnih samouprava. Strategija kreirana i usvojena.
8.	Kampanja javnog zagovaranja za Zakon o registrovanom partnerstvu.	NVO Juventas, NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" i NVO Asocijacija Spektra u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava.	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos sredstava: 1500 EUR	Uspješno kreirana i implementirana kampanja. Minimum 200 donosioca odluka obuhvaćeno kampanjom. Usvojen zakon.
9.	Kampanja javnog zagovaranja za Zakon o rodnom identitetu.	NVO Juventas, NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" i NVO Asocijacija Spektra u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i Ministarstvom unutrašnjih poslova.	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos sredstava: 1500 EUR	Uspješno kreirana i implementirana kampanja. Minimum 50 donosioca odluka obuhvaćeno kampanjom. Započet proces kreiranja zakona.
10.	Podrška formiranju i radu Radne grupe za pripremu Nacrta zakona o rodnom identitetu.	NVO Juventas, NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" i NVO Asocijacija Spektra u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos sredstava: 1500 EUR	Broj uključenih predstavnika nadležnih institucija i NVO-a. Kreiran Nacrt zakona.

		Ministarstvom unutrašnjih poslova.			
11.	Dva treninga za najmanje 50 kandidata za poslaničke funkcije iz različitih političkih partija u vezi sa ljudskim pravima LGBTI osoba.	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa Ministarstvom za ludska i manjinska prava.	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos sredstava: 9800 EUR	Broj kandidata za poslaničke funkcije i poslanika koji su prošli trening. Broj obuhvaćenih političkih partija. Broj zaključaka i preporuka sa treninga.
12.	Monitoring kršenja ljudskih prava LGBTI osoba.	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa Ministarstvom za ludska i manjinska prava.	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos sredstava: 2000 EUR	Broj praćenih slučajeva, broj štampanih i distribuiranih kopija izvještaja.
13.	Jačanje kapaciteta organizacija civilnog sektora u oblasti promocije i zaštite ljudskih prava LGBTI osoba.	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa Ministarstvom za ludska i manjinska prava.	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos sredstava: 20000 EUR	Broj realizovanih projekata u oblasti promocije i zaštite ljudskih prava LGBTI osoba. Broj organizacija koje su realizovale svoje projekte. Rezultati projekata koji su realizovani.
14.	Ponovno aktiviranje Koalicije "Zajedno za ludska prava LGBTIQ osoba prava" i sastanci sa članovima Koalicije.	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa Ministarstvom za ludska i manjinska prava.	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos sredstava: 1600 EUR	Broj okupljenih organizacija/institucija/medija. Broj održanih sastanaka. Broj zajedničkih inicijativa. Broj zajedničkih reagovanja. Broj zajedničkih preporuka. Broj zajednički realizovanih aktivnosti.
15.	Organizovanje kulturnih događaja: Promocija Kvir literature i Kvir pozorišnih predstava u pet lokalnih samouprava.	NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" u saradnji sa Ministarstvom za ludska i manjinska prava.	I-IV kvartal	NVO budžet. Ukupan iznos sredstava: 7500 EUR	Broj obuhvaćenih lokalnih samouprava. Broj održanih promocija Kvir literature. Broj održanih pozorišnih predstava. Broj obuhvaćenih osoba u lokalnim samoupravama.
16.	Obezbeđivanje adekvatne podrške i prostora Savjetovalištu za LGBT osobe (DROP IN CENTAR)	NVO Juventas	I-IV kvartal	NVO Budžet. Nacionalni konkursi za podršku NVO servisima/projektima. Ukupan iznos potreban za	Broj posjeta Savjetovalištu. Broj korisnika usluga Savjetovališta. Veliki stepen interaktivnosti i

				funkcionisanje servisa: 50000 EUR	učešća tokom sprovođenja aktivnosti Savjetovališta. Povećan nivo informisanosti LGBTI osoba o uslugama LGBT Drop in centra. Povećan nivo zainteresovanosti LGBTI osoba za usluge LGBT Drop in centra. Povećan nivo informisanosti porodica i prijatelja LGBTI osoba o uslugama LGBT Drop in centra. Povećan nivo zainteresovanosti porodica i prijatelja LGBTI osoba za usluge LGBT Drop in centra.
17.	Unapređenje postojećih i kreiranje novih servisa podrške trans i rodno varijantnim osobama.	NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" i NVO Asocijacija Spektra	I-IV kvartal	Nacionalni konkursi za podršku NVO servisima/projektima, kao i do sada obezbeđena sredstva u iznosu od 4000 EUR u budžetu NVO-a.	Broj osoba koje učestvuju na grupi samopodrške, broj održanih sastanaka na mjesечно nivou, broj stručnih sastanaka sa psihologom koji vrši superviziju procesa u grupi samopodrške.
18.	Unapređenje kapaciteta transrodnih i rodno varijantnih osoba za bavljenje aktivizmom u području ljudskih prava i javno djelovanje u vezi sa ljudskim pravima trans, rodno varijantnih i interseksualnih osoba.	NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" i NVO Asocijacija Spektra	I-IV kvartal	Nacionalni konkursi za podršku NVO servisima/projektima, kao i do sada obezbeđena sredstva u iznosu od 2000 EUR u budžetu NVO-a.	Broj osoba koje su učestvovali na radionicama, broj održanih radionica za izgradnju kapaciteta trans i rodno varijantnih osoba, broj radionica za LGBTI zajednicu održanih od strane trans osoba.
19.	Unapređenje kapaciteta lezbejki, biseksualnih i trans žena za bavljenje aktivizmom u području ljudskih prava i javno djelovanje u vezi sa ljudskim pravima LBT žena.	NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija "Queer Montenegro" i Nezavisna aktivistička grupa LBT žena "KvirA"	I-IV kvartal	Nacionalni konkursi za podršku NVO servisima/projektima, kao i do sada obezbeđena sredstva u iznosu od 2000 EUR u budžetu NVO-a	Broj osoba koje su učestvovali na radionicama, broj održanih radionica za izgradnju kapaciteta žena, broj radionica za LBT žene.

20.	Suzbijanje transfobije u crnogorskom društvu.	Udruženje pravnika za medicinsko i zdravstveno pravo Crne Gore-MALMEH.	I-IV kvartal	Donacije.	Stvaranje pogodnog tla za normalan život trans osoba u crnogorskom društvu, uključujući sve sfere života, a posebno u zdravstvu, obrazovanju, zapošljavanju. Što u praktičnom znači: Edukacija zdravstvenih radnika i svih zaposlenih u sistemu zdravstva, te studenata medicine i učenika medicinskih škola. Primjena Pravilnika za utvrđivanje medicinskih razloga za promjenu pola („Sl. CG“ br. 47/14), rad na donošenju Zakona o rodnom identitetu.
-----	--	--	--------------	-----------	--

CRNA GORA
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

I Z V J E Š T A J

**o realizaciji mjera iz Akcionog plana za 2017. godinu za
implementaciju Strategije unapređenja kvaliteta života
LGBT osoba u Crnoj Gori 2013-2018.**

Podgorica, februar 2018. godine

UVOD

Strategija za unapređenje kvaliteta života LGBT osoba 2013-2018 u Crnoj Gori predstavlja sistemski odgovor Vlade na izazove koji objektivno postoje kada je u pitanju ostvarivanje prava pripadnika LGBTI zajednice u Crnoj Gori. Strategija podrazumijeva koordinirane, udružene i sinhronizovane napore Vlade, sa organizacijama civilnog društva u pružanju institucionalne, političke i druge moguće podrške zaštiti i unapređenju ljudskih prava LGBTI osoba.

Strategija se, u cjelini, implementira kroz **multi-sektorski pristup**, donošenjem godišnjih akcionih planova koji sadrže konkretne mjere u različitim sektorima (normativni okvir, bezbjednost, obrazovanje, zdravstvo, socijalno staranje, kultura, turizam, međunarodna saradnja, itd), **čijom izradom koordinira Ministarstvo za ljudska i manjinska prava**.

Proces izrade akcionih planova podrazumijeva širok krug konsultacija sa nadležnim državnim institucijama i organizacijama civilnog društva.

U 2017. godini je usvojen Akcioni plan koji je predvidio realizaciju ukupno **56 mjera** (od kojih 38 u nadležnosti organa državne organa a 18 u partnerstvu sa nevladinim sektorom). Za implementaciju ovih mjera bili su zaduženi sledeći organi: Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo zdravlja, MUP-Uprava policije, Ministarstvo kulture, Ministarstvo sporta, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Ministarstvo vanjskih poslova.

Ovaj izvještaj daje pregled realizacije svih mjera za period **1. januara - 31. decembar 2017.** godine i predstavlja zbir informacija koje su dostavili nadležni državni organi.

Shodno dostavljenim informacijama nadležnih državnih organa od predviđenih 38 mjera za realizaciju u 2017. godini, realizovano je 27, djelimično je realizovano 3, u toku je realizacija 2 mjere, kontinuirano se realizuju 2 mjere, dok su 4 mjere ostale nerealizovane.

Pregled realizacije mjera po institucijama:

- ✓ Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je od 11 mjera realizovalo 10, dok je u toku realizacija 1 mjeru.
- ✓ Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova je od 11 mjera realizovala 7, djelimično je realizovala 2 mjere, dok su 2 mjere ostale nerealizovane.
- ✓ Ministarstvo prosvjete je realizovalo sve planirane mjerne (ukupno 3).
- ✓ Ministarstvo zdravlja je realizovalo sve planirane mjere (ukupno 6).
- ✓ Ministarstvo rada i socijalnog staranja nije realizovalo mjeru iz svoje nadležnosti.
- ✓ Ministarstvo kulture je realizovalo 1 mjeru, dok je 1 mjeru realizovalo djelimično.
- ✓ Ministarstvo sporta nije realizovalo mjeru iz svoje nadležnosti.
- ✓ Ministarstvo održivog razvoja i turizma kontinuirano realizuje mjeru iz svoje nadležnosti.
- ✓ Ministarstvo vanjskih poslova kontinuirano realizuje 1 mjeru, dok je realizacija 1 mjeru u toku.

SADRŽAJ:

1. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** - Formiranje Radne grupe za izradu Zakona o registrovanom partnerstvu.
2. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava**- Jačati kapacitete i promovisati antidiskriminaciono ponašanje kroz kontinuirano sprovođenje seminara/radionica i treninga prema utvrđenom Planu implementacije antidiskriminacionog zakonodavstva, i to za: državne službenike, predstavnike pravosudnih organa, predstavnike lokalnih vlasti, područnih jedinica i ispostava policije, inspekcijskih službi i drugih zaduženih za pružanje zaštite od diskriminacije.
3. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** – Informacija o aktivnosti i praksi pravosudnih organa (policija, sudstvo, tužilaštvo) u vezi sa prijavljenim i procesuiranim slučajevima diskriminacije, nasilja, i drugih oblika napada na pripadnike LGBT populacije.
4. **Ministarstvo prosvjete**- Sprovesti obuke za stručne službe srednjih škola za tehnike rada sa LGBTI adolescentima.
5. **Ministarstvo prosvjete** - Sprovesti informativna savjetovanja za stručne službe osnovnih škola za primjenu LGBT principa.
6. **Ministarstvo prosvjete** - Jačanje kompetencija nenasilja i nediskriminacije među mladima.
7. **Ministarstvo zdravlja** - Jačanje kapaciteta zdravstvenih radnika i medicinskog osoblja za unapređenje servisa za rad sa LGBT zajednicom.
8. **Ministarstvo zdravlja** - Institucionalizacija odnosa zdravstvenih vlasti sa LGBTI zajednicom kroz potpisivanje Memoranduma o saradnji i razvijanje zajedničkih inicijativa.
9. **Ministarstvo zdravlja** - Implementacija Pravilnika o kriterijumima za promjenu pola iz medicinskih razloga i interno vođenje evidencija o zainteresovanim osobama za promjenu pola.
10. **Ministarstvo zdravlja** - Priprema vodiča i bršura o pravima LGBTI osoba u saradnji sa NVO sektorom.
11. **Ministarstvo zdravlja** - Uključivanje LGBTI predstavnika u proces konsultovanja i donošenja odluka u vezi sa svim pitanjima od interesa za LGBTI zajednicu.
12. **Ministarstvo zdravlja** - Održavanje edukativnih radionica za zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike u saradnji sa NVO asocijacijama, koje se bave zaštitom prava LGBT populacije.
13. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** - Izveštaj o realizaciji aktivnosti proisteklih iz potpisanih Memoranduma o razumijevanju i saradnji sa lokalnim vlastima u vezi unapređenja položaja i zaštite prava LGBTI populacije na lokalnom nivou.
14. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** - Potpisati Memorandum o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orientacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBTI osobama sa lokalnim vlastima.
15. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** - Saradnja sa lokalnim vlastima sa kojima je potписан Memorandum o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orientacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBTI osobama.
16. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** - Distribucija Zbirke dobrih praksi u politikama za borbu protiv diskriminacije po osnovu seksualne orientacije i rodnog identiteta na lokalnom i regionalnom nivou crnogorskim opštinama.
17. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** - Distribucija publikacije "Zabrana diskriminacije po osnovu seksualne orientacije u Crnoj Gori u svjetlu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava i Suda pravde EU".
18. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** - Distribucija publikacije "Bezbjednost i osnovna prava: Dimenzije i perspektive sigurnosti LGBT osoba".
19. **Ministarstvo rada i socijalnog staranja** - Obuka za socijalne radnike "Razbijanje predrasuda i stereotipa prema LGBT populaciji".
20. **Ministarstvo kulture** - Štampa publikacije/knjige sa LGBTI tematikom.
21. **Ministarstvo kulture** - Panel diskusija sa LGBTI tematikom.
22. **MUP/Uprava policije** - Redovan rad Tima povjerenja LGBTI zajednice i Uprave policije.
23. **MUP/Uprava policije** - Podrška implementaciji LGBTI politike i zaštita ljudskih prava LGBTI osoba.
24. **MUP/Uprava policije** - Objavljivanje tematike o bezbjednosti LGBTI zajednice na sajtu UPMUP.

25. **MUP/Uprava policije** - Informativne radionice namijenjene LGBTI zajednici.
26. **MUP/Uprava policije** - Širenje mreže LGBTI kontakt policijskih službenika i promocija mreže.
27. **MUP/Uprava policije** - Izrada i distribucija priručnika za postupanje policije u slučajevima homofobičnog nasilja i senzibilizacija policije za društveno prihvatanje LGBTI zajednice.
28. **MUP/Uprava policije** - Trening o LGBTI pitanjima za policijske službenike i godišnja konferencija o saradnji policije i LGBT zajednice.
29. **MUP/Uprava policije** - Vodič za bezbjednost LGBTI osoba.
30. **MUP/Uprava policije** - Praćenje prava na mirno okupljanje LGBTI zajednice.
31. **MUP/Uprava policije** - Sastanci Tima povjerenja sa predstavnicima Tužilaštva i Suda za prekršaje.
32. **MUP/Uprava policije** - Posjeta Timu povjerenja pitomcima Policijske akademije.
33. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** - Medijska kampanja o zabrani diskriminacije i afirmaciji antidiskriminatorskog ponašanja.
34. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** - Edukacija predstavnika medija o senzibilisanom pristupu u izvještavanju o LGBTI tematiki.
35. **Ministarstvo sporta** - Uključenje LGBTI osoba u rad Nacionalnih sportskih saveza, kroz predlog, vezano za pripreme nacionalnih i međunarodnih takmičenja.
36. **Ministarstvo održivog razvoja i turizma** - Promocija, edukacija i podizanje svijesti građana o LGBTI turistima.
37. **Ministarstvo vanjskih poslova** - Sprovođenje aktivnosti na planu ostvarivanja aktivne uloge na međunarodnoj sceni, sa ciljem promovisanja i poštovanja osnovnih ljudskih prava LGBTI osoba.
38. **Ministarstvo vanjskih poslova** - Jačanje saradnje sa pokretima koji se bave pitanjima LGBTI na Zapadnom Balkanu, Ujedinjenom Kraljevstvu, SR Njemačkoj, Kraljevini Holandiji i Malti.

Prilozi:

Prilog I Informacija o aktivnosti i praksi pravosudnih organa (policija, sudstvo, tužilaštvo) u vezi sa prijavljenim i procesuiranim slučajevima diskriminacije, nasilja, i drugih oblika napada na pripadnike LGBTI populacije

Prilog II Izvještaj o realizaciji aktivnosti proisteklih iz potpisanih Memoranduma o razumijevanju i saradnji sa lokalnim vlastima u vezi unapređenja položaja i zaštite prava LGBTI populacije na lokalnom nivou

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

MJERA1. Formiranje Radne grupe za izradu Zakona o registrovanom partnerstvu.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti ralizovane u izvještajnom periodu:

U svrhu formiranja Radne grupe za izradu Zakona o registrovanom partnerstvu upućen je dopis institucijama (16. oktobar 2017.g.), čije je učešće shodno nadležnostima, u izradi Zakona očekivano. Institucije su shodno predmetnom dopisu imenovale svoje predstavnike/ce za Radnu grupu. Takođe, shodno Uredbi o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i NVO-a, objavljen je Javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje tri kandidata/kandidatkinje za člana/članicu Radne grupe za izradu Zakona o registrovanom partnerstvu 16. oktobra 2017. godine. U odnosu na predmetni Javni poziv, a prema dostavljenim predlozima NVO-a, određena su tri kandidata/datkinje NVO-a koji/e su ušle u sastav Radne grupe i to predstavnici/ce NVO LGBT Forum Progres, NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija „Queer Montenegro“.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBTI Strategije:

Pravno uređivanje istopolnih zajednica u Crnoj Gori.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani su kontakti sa: Ministarstvom evropskih poslova, Ministarstvom pravde, Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom javne uprave, Sekreterijatom za zakonodavstvo i Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda CG.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Upućen dopis DEU, OEBS-u i UNDP-u sa pozivom da imenuju svoje posmatrače za Radnu grupu za izradu Zakona.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Realizovani kontakti sa NVO LGBT Forum Progres, NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija „Queer Montenegro“

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Aktivnost će doprinijeti unapređenju prava i položaja LGBTI osoba u Crnoj Gori.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Nije bilo izazova.

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

MJERA 2. Jačati kapacitete i promovisati antidiskriminatory ponašanje kroz kontinuirano sprovođenje seminara/radionica i treninga prema utvrđenom Planu implementacije antidiskriminacionog zakonodavstva, i to za: državne službenike, predstavnike pravosudnih organa, predstavnike lokalnih vlasti, područnih jedinica i ispostava policije, inspekcijskih službi i drugih zaduženih za pružanje zaštite od diskriminacije.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti ralizovane u izveštajnom periodu:

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je prema utvrđenom Planu implementacije antidiskriminacionog zakonodavstva, u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, realizovalo 6 seminara/radionice VII ciklusa edukacija. I seminar/radionica koji je za temu imao opšti pravni sistem zaštite od diskriminacije je održan 5-6. juna, II seminar/radionica posvećen zaštiti od diskriminacije po osnovu roda je održana 30. juna – 1. jula. III seminar/radionica koji je za temu imao zaštitu od diskriminacije zavisnika od psihoaktivnih supstanci, HIV + i oboljelih od AIDS-a je održana 24-25. jula, IV seminar/radionica koji je za temu imao zabranu diskriminacije lica sa invaliditetom je održana 5-6. oktobra, V seminar/radionica na temu zabrane diskriminacije po osnovu rasne i nacionalne pripadnosti je održana 26-27. oktobra a završni seminar/radionica na temu zabrane diskriminacije LGBTI osoba je održana 27-28. novembra. Polaznici ovogodišnjeg ciklusa edukacija su bili zaposleni u organima državne uprave koji rade sa ranjivim društvenim grupama i dolaze u kontakt sa slučajevima diskriminacije.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Jačanje kapaciteta zaposlenih u organima državne uprave da prepoznaju slučajeve diskriminacije LGBTI osoba i pruže zaštitu u skladu sa postojećim normativnim okvirom u Crnoj Gori.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Kontakti ostvareni sa: Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom prosvjete, Ministarstvom javne uprave, Ministarstvom pravde, Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom sporta, Ministarstvom kulture, Ministarstvom saobraćaja i pomorstva, Upravom za zabrinjavanje izbjeglica, Kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Realizovani su kontakti sa NVO Juventas i NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija „Queer Montenegro“.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Aktivnost je doprinijela unapređivanju kapaciteta zaposlenih u državnim institucijama da na adekvatan način reaguju u slučajevima diskriminacije LGBTI osoba i pruže im odgovarajuću zaštitu.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

MJERA 3. Informacija o aktivnosti i praksi pravosudnih organa (policija, sudstvo, tužilaštvo) u vezi sa prijavljenim i procesuiranim slučajevima diskriminacije, nasilja, i drugih oblika napada na pripadnike LGBTI populacije.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je u decembru 2017. godine uputilo dopise nadležnim državnim institucijama, radi dobijanja podataka u vezi sa prijavljenim i procesuiranim slučajevima diskriminacije, nasilja i drugih oblika napada na pripadnike LGBTI populacije. Na osnovu dostavljenih odgovora institucija, napravljen je objedinjeni pregled podataka koji se nalazi u Prilogu I ovog Izvještaja.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Kontinuirano praćenje primjene nacionalnog zakonodavstva od strane nadležnih državnih institucija, u cilju identifikovanja i savladavanja potencijalnih izazova, te snaženja bezbjednosti LGBT osoba u crnogorskom društvu.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani su kontakti i komunikacija sa Upravom policije, Vrhovnim državnim tužilaštvom i Vrhovnim sudom Crne Gore.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

/

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Praćenjem primjene nacionalnog zakonodavstva omogućava se pravovremena identifikacija i savladavanje potencijalnih izazova u njegovoj primjeni, te stvaranju bezbjednijeg društvenog okruženja za LGBTI osobe.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 4. Sproveсти обуке за стручне službe srednjih škola za tehnike rada sa LGBTI adolescentima.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Trening za PP službe u srednjim školama Bijelog Polja, Podgorice i Nikšića.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Jačanje kompetencija.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

NVO Juventas i NVO Kvir Montenegro

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Jačanje kapaciteta za podšku.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Dostupnost kadra.

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

Ministarstvo prosvjete

MJERA 5. Sprovedi informativna savjetovanja za stručne službe osnovnih škola za primjenu LGBTI principa.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Trening za PP službe u srednjim školama. Istraživanje o stavovima nastavnika u srednjim školama - 302 nastavnika su učestvovala u istraživanju.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Jačanje kompetencija.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

NVO Juventas i NVO Kvir Montenegro.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Jačanje kapaciteta za podšku.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Dostupnost kadra.

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 6. Jačanje kompetencija nenasilja i nediskriminacije među mladima.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Kampanja protiv nasilja među srednjoškolcima ("Ne budi po strani": https://www.facebook.com/pg/nvo.juventas.3/photos/?tab=album&album_id=1932871966999016)

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

50% dostignute srednjoškolske populacije koja je aktivna na FB (ukupan broj srednjoškolaca koji su registrovani na FB: 30.000 / najmanje 60.000 indirektnih korisnika projekta (opšta zajednica, porodica i prijatelji srednjoškolaca, kao i nastavnika osobe koje rade u institucijama obrazovnog sistema;)

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

NVO Juvenats i NVO Kvir Montenegro.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Jačanje stavova nediskriminacije i prihvatanja.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

Ministarstvo zdravlja

MJERA 7. Jačanje kapaciteta zdravstvenih radnika i medicinskog osoblja za unapređenje servisa za rad sa LGBTI zajednicom.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti ralizovane u izvještajnom periodu:

Preduzete odgovrajuće mjere i aktivnosti u skladu sa zakonodavnim okvirom u sistemu zdravstva za jačanje kapaciteta u pružanju zdravstvenih usluga sa posebnim osvrtom na zahteve za promjenu pola. U skladu sa Pravilnikom o medicinskim kriterijumima za promjenu pola, preko Fonda za zdravstveno osiguranje, a nakon redovnih medicinskih procedura odobrena jednoj osobi iz LGBTI zajednice, promjena pola što je u redovnoj proceduri i završeno.

U skladu sa aktivnostima Institut za javno zdravlje praćenjem analize Nacionalnog odgovora na HIV sa posebnim osvrтом na LGBTI populaciju, u saradnji sa NVO Juventas, organizovana je Nacionalna konferencija „Politike smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti“, gdje je predstavljajući aktivnosti Instituta za javno zdravlje i rezultate aktivnosti na ovom planu.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Poboljšanje položaja LGBTI osoba u dobijanju zdravstvenih usluga u zdravstvenim ustanovama bez bilo kog oblika diskriminacije. Pružanje zdravstvenih usluga bez bilo kog oblika diskriminacije sa medicinskim procedurama bez bilo kojih barijera u postupku utvrđivanja medicinskih razloga za promjenu pola, kao i sa posebnim osvrtom na LGBTI populaciju, kao preventivu od HIV/AIDS.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Ministarstvo za ljudska i manjihksa prava, Ministarstvo zdravlja i socijalnog staranja i Fond za zdravstveno osigurane Crne Gore.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Ne

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Komunikacija sa NVO Juventas Quir Montenegro – razmjena mišljenja i pojašnjenje pojedinih aktivnosti, a sa NVO Juvetas pripremljen Priručnik o aktivnostiti prava LGBTI osoba i pamfleti od interesa za antidiskriminaciju po svim osnovama, kao i po osnovu seksualne orientacije koji su distrbuirani svim javnim zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori a u poslovnoj zgradbi Ministarstva zdravlja pamfleti istaknuti na vidna mjesta, s tim što je priručnik tokom 2017 godine, kao i pamfleti koji su podijeljeni imao pozitivan odraz na sve zaposlene u sektoru zdravstva u cilju poštovanja prava LGBTI populacije.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Upoznavanje LGBTI zajednice sa aktivnostima u zdravstvenom sistemu, kroz razmjenu mišljenja i iskustava sa posebnim konsultacijama oko prava LGBTI populacije u skladu sa propisima iz zdravstvenog sistema.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 8. Institucijalizacija odnosa zdravstvenih vlasti sa LGBTI zajednicom kroz potpisivanje Memoranduma o saradnji i razvijanje zajedničkih inicijativa.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Potpisan Memorandum o saradnji sa Forum progresom –Ministarstvo zdravlja, NVO Juventas potpisao Memorandum o saradnji sa Opštom bolnicom Bijelo Polje domovima zdravlja Podgorica, Cetinje i Kolašin, Institutom za javno zdravlje Crne Gore i Ministarstvo zdravlja.

Ključne aktivnosti ralizovane u izvještajnom periodu:

U skladu sa Memorandom o saradnji aktivnosti su se svodile na konsultacije i pojašnjenja u cilju pružanja adekvatnih zdravstvenih usluga. Potpisani memorandumi doprinijeli su boljem međusobnom razumijevanju i saradnji sa NVO sektorom, čime su se stvorile okolnosti redovnog komuniciranja, a u cilju unaprjeđenja položaja LGBTI populacije.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Dobijanje odgovarajućeg nivoa zdravstvene zaštite u skladu sa zakonodavnim okvirom u sistemu zdravstva

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore i Institut za javno zdravlje Crne Gore.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Konsulatacije i obavještenja o preduzetim mjerama i aktivnostima.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Pojašnjenja za bolje međusobno razumijevanje.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

Ministarstvo zdravlja

MJERA 9. Implementacija Pravilnika o kriterijumima za promjenu pola iz medicinskih razloga i interno vođenje evidencija o zainteresovanim osobama za promjenu pola.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Stupanjem na snagu Pravilnika novembra mjeseca 2014. godine nije došlo do nikakvih problema u implementaciji, već je u potpunosti implementacija u kontinuitetu bez prigovora od strane NVO sektora koji se bavi zaštitom i pravila LGBTI populacije.

Ključne aktivnosti ralizovane u izveštajnom periodu:

Izvršena jedna promjena pola o trošku države u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, a dva lica su u postupku utvrđivanja medicinskih indikacija za promjenu pola, uz interne evidencije Fonda za zdravstveno osiguranje CG. Postupak do krajnjeg ishoda je proces koji zahtijeva odgovarajuće medicinske procedure, u cilju utvrđivanja da li je zainteresovana osoba zdravstveno sposobna i hormonski podobna da bi se ušlo u sam proces, što naravno mora trajati duži vremenski period, uvažavajući i činjenicu socijalnog aspekta svakog pojedinca i socijalnog aspekta porodice maloljetnog lica, odnosno staraoca ili zakonskog zastupnika, odnosno punomoćnika.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Pravo na lično opredeljenje svakog pojedinca koje obezbeđuje normativni okvir u sistemu zdravstva.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, JZU, Fond za zdravstveno osiguranje.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Nisu realizovani.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Priprema pamfleta i priručnika „Dr Zdravlje i razumijevanje“ koji su podijeljeni svim zdravstvenim ustanovama, a pamfleti istaknuti u poslovnim prostorijama Ministarstva zdravlja i Ministarstva za ljudska i manjinska prava, što je u 2017.godini doprinijelo podizanju svijesti zaposlenih o jednakosti svih u zdravstvenom sistemu, bez bilo kog oblika diskriminacije, pa i bez diskriminacije po osnovu seksualne diskriminacije.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

U najvećoj mogućoj, uz iskazano povjerenje i saradnju sa resornim Ministarstvom i drugim institucijama u sektoru zdravstva.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Nije bilo izazova ni prepreka u realizaciji mjere.

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 10. Priprema vodiča i brošura o pravima LGBTI osoba u saradnji sa NVO sektorom.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti ralizovane u izvještajnom periodu:

U saradnji sa NVO Juventas, pripremljen je priručnik „DOKTOR PACIJENT RAZUMIJEVANJE“ koji je distribuiran svim zdravstvenim ustanovama; takođe u saradnji sa NVO Juventas i NVO Kvir Montenegro, pripremljene su brošure i panfleti koji su takođe distribuirani zdravstvenim ustanovama i ista dokumenta su dostupna zaposlenima u Ministarstvu zdravlja i istaknuta na vidna mesta službenih prostorija.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Upoznavanje svih u javnom sektoru u cilju senzibilisanja prema pravima i zaštiti LGBTI osoba.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i JZU.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Neposredna i direktna saradnja, konsultacije i učešće na radionicama i okruglim stolovima u organizaciji NVO sektora.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Informisanje NVO sektora o aktivnostima Ministarstva zdravlja i javnih zdravstvenih ustanova.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Nije bilo prepreka.

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

Nije bilo prepreka.

Ministarstvo zdravlja

MJERA 11. Uključivanje LGBTI predstavnika u proces konsultovanja i donošenja odluka u vezi sa svim pitanjima od interesa za LGBTI zajednicu.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Uključeni u aktivnosti zdravstvenog sektora kao i zdravstveni sektor u aktivnosti NVO sektora.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Konsultacije, razmjena mišljenja, pojašnjenja, odnosno tumačenja zakonskih rješenja, gdje god je bilo nedoumica kod NVO sektora.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Zajednički rad sa NVO sektorom sa ciljem unaprjeđenja prava i kvaliteta života LGBTI populacije.

Realizovani meduresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, JZU, Fond za zdravstveno osiguranje.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Izvještavanje o pravima LGBTI osoba pred ekspertima Evropske komisije koje je održano tokom novembra mjeseca 2017.godine u Podgorici – Crna Gora.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Konsultacije, razmjena mišljenja, pojašnjenja, odnosno tumačenja zakonskih rješenja, gdje god je bilo nedoumica kod NVO sektora.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Upoznavanje sa aktivnostima zdravstvenog sektora na poboljšanju položaja LGBTI populacije.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Nije bilo prepreka

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

Nije bilo prepreka

MJERA 12. Održavanje edukativnih radionica za zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike u saradnji sa NVO asocijacijama, koje se bave zaštitom prava LGBTI populacije.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Edukativne radionice sa zdravstvenim radnicima i zdravstvenim saradnicima u saradnji sa NVO sektorom, organizovale su NVO asocijacije i Institut za javno zdravlje, a edukacija se odnosila na sektor zdravlja, odnosno zaposlene u sektoru zdravlja i kontakt osobe u Ministarstvu zdravlja.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Upoznavanje zaposlenih u sektoru zdravstva sa pravima i zaštitom LGBTI populacije i posebnom senzibilnošću u pružanju zdravstvenih usluga LGBTI osobama, kako bi se spriječio bilo koji oblik diskriminacije u odnosu na ovu populaciju.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Zajednički rad zdravstvenog sektora i NVO sektora sa ciljem izvršavanja programskih opredjeljenja u skladu sa strategijom.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, JZU i Institut za javno zdravlje.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Razmjena mišljenja, predloga i sugestija kroz zakonodavni okvir sektora zdravstva.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Upoznavanje NVO sektora sa realizacijom, odnosno implementacijom, kako normativnog okvira tako i strateškog opredjeljenja.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Nije bilo prepreka.

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

Nije bilo prepreka.

MJERA 13. Izvještaj o realizaciji aktivnosti proisteklih iz potpisanih Memoranduma o razumijevanju i saradnji sa lokalnim vlastima u vezi unapređenja položaja i zaštite prava LGBTI populacije na lokalnom nivou.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

U decembru 2017. godine upućen je opštinama, koje sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava imaju potpisani Memorandum o saradnji u cilju unapređenja položaja i zaštite LGBTI osoba, Uputnik o preduzetim i realizovanim aktivnostima na implementaciji predmetnog Memoranduma. Na bazi dostavljenih odgovora sačinjen je Izvještaj o realizaciji Memoranduma o saradnji u cilju unapređenja položaja i zaštite LGBTI osoba sa crnogorskim opštinama koji se nalazi u Prilogu II ovog Izvještaja.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Praćenje implementacije Nacionalne LGBTI politike na lokalnom nivou.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani kontakti sa opštinama Kotor, Bar, Tivat, Herceg Novi, Mojkovac, Berane, Bijelo Polje, Ulcinj, Budva, Nikšić, Danilovgrad, sa prijestonicom Cetinje i Glavnim gradom Podgorica.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

/

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Realizacija mjeri je indirektno doprinijela unapređenju poštovanja i zaštite ljudskih prava LGBTI osoba na lokalnom nivou.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjeru iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjeru:

/

MJERA 14. Potpisati Memorandum o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBTI osobama sa lokalnim vlastima.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Inicirana je komunikacija sa opštinama Žabljak, Plužine i Šavnik u cilju potpisivanja Memoranduma o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBTI osobama. Na bazi ostvarene komunikacije potpisani su Memorandumi sa opštinama Žabljak i Šavnik 26. jula 2017. godine.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Implementacija nacionalne LGBTI politike na lokalnom nivou, te jačanje sistema zaštite i socijalne inkluzije LGBTI osoba u lokalnim zajednicama.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani kontakti sa opštinama: Žabljak, Plužine i Šavnik.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

/

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Realizacija mjeri doprinosi unapređenju sistema zaštite od diskriminacije LGBTI osoba na lokalnom nivou, njihovom snažnijem društvenom prihvatanju i socijalnoj inkluziji u zajednicama u kojima žive.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjeru iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjeru:

/

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

MJERA 15. Saradnja sa lokalnim vlastima sa kojima je potpisani Memorandum o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orientacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBTI osobama.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je, u saradnji sa SOGI jedinicom Savjeta Evrope, NVO Juventas i NVO crnogorskom LGBTIQ asocijacijom „Queer Montenegro“, od 17-19. jula, u Kolašinu, realizovalo radionicu na temu „Izrada lokalnih inkluzivnih LGBTI akcionalih planova“. Na radionici su učestvovali predstavnici 9 opština (Mojkovac, Kolašin, Danilovgrad, Berane, Podgorica, Cetinje, Herceg Novi, Nikšić, Bijelo polje) koji sa Ministarstvom imaju potpisani Memorandum o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orientacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBT osobama, te predstavnici Savjeta Evrope, Ministarstva za ljudska i manjinska prava i NVO-i. Ciljevi radionice su bili: upoznavanje opštinskih službenika sa pregledom postojećih lokalnih akcionalih planova u Evropi; Razvijanje vještina u identifikovanju ključnih pravaca akcije u okviru lokalnih akcionalih planova u Crnoj Gori; Identifikovanje budućih potreba za koje je potrebna podrška Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Unapređenje implementacije nacionalne LGBTI politike na lokalnom nivou i osnaživanje kapaciteta zaposlenih u crnogorskim opštinama za rad sa LGBTI osobama.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani su kontakti sa opštinama: Mojgovac, Kolašin, Danilovgrad, Berane, Podgorica, Cetinje, Herceg Novi, Nikšić, Bijelo polje.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani kontakti sa SOGI jedinicom Savjeta Evrope.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Realizovani kontakti i saradnja sa NVO Juventas i NVO crnogorskom LGBTIQ asocijacijom „Queer Montenegro“ u organizaciji i održavanju predmetne radionice.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednicu:

Mjera je orijentisana na unapređenje rada crnogorskih opština u LGBTI tematiki, čime se doprinosi unapređenju društvenog ambijenta poštovanja ljudskih prava LGBTI osoba na lokalnom nivou.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 16. Distribucija Zbirke dobrih praksi u politikama za borbu protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta na lokalnom i regionalnom nivou crnogorskim opštinama.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti ralizovane u izvještajnom periodu:

Izvršena distribucija primjeraka svim opštinama u Crnoj Gori.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Informisanje i senzibilisanje zaposlenih u opštinama za rad sa LGBTI populacijom.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Ostvarena komunikacija i saradnja sa SOGI jedinicom Savjeta Evrope u pribavljanju Zbirke dobrih praksi u politikama za borbu protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta na lokalnom i regionalnom nivou.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

/

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Mjera doprinosi senzibilizaciji zaposlenih u opštinama u radu sa pripadnicima LGBTI zajednice.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA17. Distribucija zbirke „Zabрана diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije u Crnoj Gori u svjetlu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava i Suda pravde EU“.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Izvršena distribucija primjeraka svim opštinama u Crnoj Gori.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Informisanje i senzibilisanje zaposlenih u opštinama za rad sa LGBTI populacijom.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Ostavrena komunikacija i saradnja sa programskom kancelarijom Savjeta Evrope u Crnoj Gori.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

/

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Mjera doprinosi senzibilizaciji zaposlenih u opštinama u radu sa pripadnicima LGBTI zajednice i podizanju nivoa svijesti zaposlenih u lokalnim samoupravama o pravima LGBTI osoba.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcione plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 18. Distribucija publikacije „Bezbjednost i osnovna prava: Dimenzije i perspektive sigurnosti LGBT osoba“.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Izvršena distribucija primjeraka svim opštinama u Crnoj Gori.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Informisanje i senzibilisanje zaposlenih u opštinama za rad sa LGBTI populacijom.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

/

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Mjera doprinosi senzibilizaciji zaposlenih u opštinama u radu sa pripadnicima LGBTI zajednice i podizanju nivoa svijesti zaposlenih u lokalnim samoupravama o pravima LGBTI osoba.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcioneog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 19. Obuka za socijalne radnike "Razbijanje predrasuda i stereotipa prema LGBTI populaciji".

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Nije realizovana.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

MJERA 20. Štampa publikacije/knjige sa LGBTI tematikom.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Djelimično realizovano.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Ministarstvo kulture je zadužilo pripeđivača Dušana Maljkovića da koncipira, selektuje i uređi materijal koji je zatim pretočen u formu Zbornika. Tekst je tehnički pripremljen za štampu (urađen je prelom teksta i obrada materijala) i trenutno je u fazi lekture i prevođenja.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Realizacija promotivnih aktivnosti vezanih za publikaciju odnosi se na poglavljje 4. Kulturne promjene, bezbjednost i društveno prihvatanje LGBTI osoba, mjera podsticaj razvoja kulturne tolerancije i otvorenosti za LGBTI osobe, doprinos većoj vidljivosti LGBTI zajednice, podrška izgradnji novih kulturnih platformi.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Aktivnosti u vezi sa ovom mjerom se realizuju u direktnoj koordinaciji Ministarstva kulture i autora - teoretičara, prevodioca i LGBTI aktiviste, Dušana Maljkovića. Međuresorska saradnja je ostvarena u prethodnoj fazi, kroz proces planiranja a zatim kandidovanja mjeru za Akcioni plan aktivnosti 2018. Takođe, mjera je prezentovana i ekspertu Evropske komisije u Podgorici i ocijenjena je kao dobro koncipirana, adekvatna i prioritetna u senzibilisanju stručne javnosti.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Ministarstvo kulture je sagledalo aktuelne tokove na polju savremene Queer teorije i na osnovu toga angažovalo jednog od vodećih teoretičara, prevodioca i LGBTI aktivistu iz Srbije – Dušana Maljkovića.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

U komunikaciji sa NVO organizacijom „Queer Montenegro“ postignut je dogovor da se aktivnosti predložene mjerom rade partnerski, kako bi nevladin sektor bio uključen u ovaj izdavački projekat pionirskog karaktera. Zajednički zaključak je da će publikacija otvoriti prostor za dalji razvoj i istraživanje Queer teorije u Crnoj Gori a samim tim i podići nivo edukativnih kapaciteta.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjeru koristila LGBTI zajednicu:

Svrha aktivnosti je razvoj izdavačke djelatnosti koja se odnosi na LGBTI populaciju, a koja je dostupna i široj javnosti. Ovakva publikacija teorijski ojačava LGBTI aktivizam, čime se aktivističke djelatnosti mogu ubjedljivije realizovati, a široj LGBTI populaciji nudi uvid u naučno-teorijska dostignuća GBTI i Queer fenomena, kao bitnog narativa u savremenoj teoriji i kulturi.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjeru iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Ministarstvo je zbog novonastalih, organizaciono-tehničkih specifičnosti u periodu realizacije mjeru, a koje nije bilo moguće anticipirati, sporijom dinamikom prolazilo kroz zacrtani hodogram.

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjeru:

Ministarstvo je koristilo sve svoje kapacitete da prevaziđe proceduralno-tehnička ograničenja i ubrza realizaciju mjeru.

MJERA 21. Panel diskusija sa LGBTI tematikom.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovana.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Pripremljeni i upućeni zvanični pozivi partnerskim organizacijama, srodnim institucijama i nevladinom sektoru koji se bavi LGBTI problematikom. Plasirana najava događaja u štampanim i elektronskim medijima.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Unapređenje implementacije nacionalne LGBTI politike na državnom nivou.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Nijesu ostvareni jer pozvani predstavnici srodnih resora nijesu prisustvovali interaktivnom predavanju.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Mjera realizovana u saradnji sa teoretičarem, prevodiocem i LGBTI aktivistom, Dušanom Maljkovićem iz Srbije.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladnim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Kontakti i konsultacije su ostvarene sa referentnim organizacijama koje su prepoznate kao glavni no-sioci procesa aktivizma u Crnoj Gori kao i sa srodnim institucijama. Nažalost, predstavnik organizacije LGBTI „Progres“ je jedini prisustvovao interaktivnom predavanju.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Uzimajući u obzir da se osim pomenutog predstavnika niko drugi nije odazvao i da je LGBTI zajednica pokazala nezainteresovanost za učešće u realizaciji ove mjeri, ne možemo imati uvid u efekte događaja.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjeru iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Izostanak prisustva partnerskih organizacija i institucija.

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjeru:

Kroz izvještavanje upozorenje je na probleme koje mogu nastati izostankom LGBTI populacije prilikom ovakvih aktivnosti.

MJERA 22. Redovan rad Tima povjerenja LGBTI zajednice i Uprave policije.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Mjera je realizovana.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Tim je održao četiri redovna sastanka i dva vanredna sastanka. Tim povjerenja je na radnim sastancima razvijao strategiju poboljšanja odnosa između pripadnika LGBTI zajednice i UP, rješavao konkretne slučajeve i učestvovao u organizaciji Povorke ponosa koja je održana u septembru prošle godine u Podgorici.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Jačanje povjerenja između pripadnika LGBTI zajednice i UP.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Povećan broj kontakt policijaca

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Članovi Tima su učestvovali na konferencijama u Beogradu i Skoplju.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Svakodnevni kontakti sa NVO koji se bavi pitanjem promocije i zaštite prava pripadnika LGBTI zajednice.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Jačanju povjerenja i prevazilaženju problema u komunikaciji.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Nije bilo prepreka u realizaciji mjere.

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MUP-Uprava policije

MJERA 23. Podrška implementaciji LGBTI politike i zaštita ljudskih prava LGBTI osoba.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Mjera je realizovana.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Na redovnim i vanrednim sastancima Tima povjerenja rješavani su konkretni problemi i konkretni slučajevi. Takođe, podrška implementaciji LGBTI politike pružena je i aktivnim učešćem službenika Tima povjerenja u relazaciji Povorke ponosa u Podgorici u septembru ove godine, kao i učešćem na okruglim stolovima i konferencijama koje su se bavile promocijom i zaštitom LGBTI prava.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Rješavanje problema sa kojim se susrijeću pripadnici LGBTI zajednice i pomoći iz policijske nadležnosti u svrhu ostvarivanja njihovih prava.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Svakodnevna komunikacija, najčešće putem e-maila; ishod su dogovori u vezi sa konkretnom problematikom kojom se Tim povjerenja bavi, odnosno u vezi sa konkretnim slučajevima nasilja – verbalnog ili fizičkog nad pripadnicima LGBTI zajednice.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Riješeni su konkretni slučajevi.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MUP-Uprava policije

MJERA 24. Objavljivanje tematike o bezbjednosti LGBTI zajednice na sajtu UPMUP.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Mjera je realizovana.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Sve aktivnosti vezane za rad kako Tima povjerenja tako i policijskih aktisnvotsi Uprave policije objavljene su na sajtu UPMUP

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Blagovremeno informisanje javnosti o radu Tima povjerenja i policijskim aktivnostima na promociji, zaštiti i rječavanju slučajeva nasilja na LGBTI osobama

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Svakodnevna komunikacija; iznalaženje zajedničkih rješenja u pristupu konkretnim situacijama.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Opšti utisak je da je saradnja LGBTI zajednice i UP izdignuta na veći nivo.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MUP-Uprava policije

MJERA 25. Informativne radionice namijenjene LGBTI zajednici.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Mjera je realizovana.

Ključne aktivnosti ralizovane u izvještajnom periodu:

Neposredno prije parade i tokom sedmice uoči parade, policijski službeni su sa koordinatorom Tima povjerenja organizovali radionice sa pripadnicima LGBTI zajednice.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Jačanje povjerenja između između članova LGBTI zajednice i UP; prevazilaženje tekućih problema koji se javljaju a koji se tiču procedura prijavljivanja i iznalaženje rješenja za njihovo pojednostavljenje.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

/

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Jačanje povjerenja u rad UP.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 26. Širenje mreže LGBTI kontakt policijskih službenika i promocija mreže.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Mjera je realizovana.

Ključne aktivnosti ralizovane u izvještajnom periodu:

U Odjeljenjima bezbjednosti su imenovani kontakt policajci.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Jačanje povjerenja članova LGBTI zajednice u UP. Takođe, obezbjeđivanje obučenih LGBTI kontakt policajaca u svim CB-ima i OB-ima policije, kako bi se osobe iz LGBTI zajednice mogli obratiti obučenom policijskom službeniku u svom gradu i lokalnoj zajednici u slučaju potrebe.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Svakodnevna komunikacija koja je dovela do realizacije mjere.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Benefiti ove mjere će se tek osjetiti jer pripadnici LGBTI zajednice sada imaju priliku da prijave bilo kakav vid nasilja i uzneniranja LGBTI kontakt policijacu u sredini u kojoj žive, što do sada nije bio slučaj, jer su takvi kontakt policajci ranije postojali samo u centrima bezbjednosti, a sada su određeni i u odjeljenjima bezbjednosti. Odjeljenja bezbjednosti su manje organizacione jedinice policije koje pripadaju određenim centrima bezbjednosti. Centara bezbjednosti ima osam a odjeljenja bezbjednosti je 13, što znači da je sada pokrivena praktično skoro svaka opština odnosno grad u Crnoj Gori kada je u pitanju mreža LGBTI kontakt policijskih službenika.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcioneog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

U odjeljenjima bezbjednosti u kojima su određeni LGBTI kontakt policijski službenici - lista kontakt policajaca iz CB i OB će biti istaknuta na vidnim mjestima gdje se podnose prijave – dežurne službe.

MUP-Uprava policije

MJERA 27. Izrada i distribucija priručnika za postupanje policije u slučajevima homofobičnog nasilja i senzibilizacija policije za društveno prihvatanje LGBTI zajednice.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Djelimično realizovana.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Priručnik je izrađen. Uprava policije će, nakon dostavljanja, priručnik koji je izradila NVO Juventas distribuirati svim organizacionim jedinicama Uprave policije. Uprava policije će takođe sav relevantni obrazovni materijal iz ove oblasti distribuirati organizacionim jedinicama policije.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Upoznavanje policijskih službenika u svim centrima i odjeljenjima bezbjednosti sa sadržajem priručnika za postupanje policije u slučajevima homofobičnog nasilja i senzibilizacija policije za društveno prihvatanje LGBTI zajednice.

Priručnik LGBTI zajednicu i policijske službenike upoznaje sa vidovima zaštite od mogućih napada i načinima prepoznavanja svih vidova nasilja, a akcenat je stavljen i na mesta gde se slučajevi nasilja mogu dogoditi.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Komunikacija na svakodnevnom nivou

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

/

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 28. Trening o LGBTI pitanjima za policijske službenike i godišnja konferencija o saradnji policije i LGBTI zajednice.

Status realizacije mjeru (u slučaju da mjeru nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Mjera je realizovana u većoj mjeri.

Tokom 2017. godine je, u organizaciji nevladinih organizacija Kvir Montenegro i Juventas, a u saradnji sa Upravom policije, održan trening za senzibilno postupanje sa LGBTI zajednicom, namijenjen policijskim službenicima, Trening je održan u Policijskoj akademiji.

Uprava policije nije bila organizator godišnje konferencije o saradnji policije i LGBTI zajednice zbog nedostatka finansijskih sredstava. Međutim, pomoćnik direktora Uprave policije, koordinator Tima povjerenja i jedan broj policijskih službenika je tokom 2017. godine govorio na otvaranju i učestvovao u radu dvije konferencije koje je organizovao LGBT Forum Progres.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Povećan broj policijskih službenika koji su prošli treninge i obuke za senzibilno postupanje sa LGBTI zajednicom, kao i prezentacija aktivnosti nadležnih organa u zaštiti LGBTI prava tokom konferencija.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Unaprjeđenje primjene prava LGBTI zajednice.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Sa Policijskom akademijom.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Reaizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

U vezi obje aktivnosti obavljane su konsultacija sa organizatorima iz NVO sektora, a koji se bave promocijom i zaštitom prava LGBTI osoba. Rezultat konsultacija su uspješno sprovedeni trening i konferencije.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjeru koristila LGBTI zajednici:

Veći broj policijskih službenika koji su obučeni za senzibilno postupanje sa LGBTI zajednicom će svakako doprinjeti i jačanju povjerenja LGBTI zajednice u policiju; na konferenciji su bili korisni razmjena iskustava u ovoj problematiki i neposredna komunikacija u cilju rješavanja eventualnih problema.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjeru iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjeru:

/

MUP-Uprava policije

MJERA 29. Vodič za bezbjednost LGBTI osoba.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Nije realizovana.

Nedostatak sredstava.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

MJERA 30. Praćenje prava na mirno okupljanje LGBTI zajednice.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Mjera je realizovana.

Tim povjerenja je redovno pratilo ostvarivanje prava na mirno okupljanje LGBTI zajednice; u operativnim štabovima za mirna okupljanja LGBTI zajednice će učestvovati član Tima povjerenja. Na ovogodišnjoj Povorci ponosa u septembru 2017. godine u Podgorici učestvovali su i članovi Tima povjerenja koji su inače i bili u toku sa aktivnostima preventivne prirode u cilju bezbjednog odvijanja Povorce ponosa.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Bolja zaštita. Zahvaljujući policijskim aktivnostima nije bilo nijednog incidenta na Povorci ponosa u septembru 2017. godine u Podgorici. Na Povorci su učestvovali i članovi Tima povjerenja. Osnaživanje monitoringa prava na mirno okupljanje. Održavanje povorski ponosa i ostalih okupljanja na miran i bezbjedan način.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Uključenost Tima u operativne aktivnosti koje se tiču planiranja obezbjeđenja javnih okupljanja od strane LGBTI zajednice.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

/

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Bolja zaštita i jačanje povjerenja kod LGBTI zajednice.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MUP-Uprava policije

MJERA 31. Sastanci Tima povjerenja sa predstavnicima Tužilaštva i Sudova za prekršaje.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Nije realizovana, ali ne greškom Tima povjerenja.

Naime, imenovanima je upućena inicijativa od strane Tima povjerenja na koju nije odgovoren. Tim će se truditi da u narednom periodu realizuje ovu mjeru.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

MJERA 32. Posjeta Timu povjerenja pitomcima Policijske akademije.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Mjera je realizovana.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Članovi Tima povjerenja su posjetili Policijsku akademiju i time pitomce Akademije upoznali sa aktivnostima koje se sprovode na promociji i zaštiti prava LGBTI zajednice.

Pitomcima je predstavljen raspoloživi materijal koji se tiče ove oblasti.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Jačanje senzibilizacije budućih policijskih službenika;
Bolja informisanost pitomaca PA o pravima LGBTI zajednice i obavezama policije u postupanju u slučajevima prevencije i zaštite prava ove zajednice.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Upoznavanje LGBTI organizacija sa radom Policijske akademije.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Bolja zaštita i komunikacija sa policijskim službenicima.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 33. Medijska kampanja o zabrani diskriminacije i afirmaciji antidiskriminatorskog ponašanja.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

U toku.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Inicirane su tenderske aktivnosti za izbor agencije koja će izraditi vizuelni identitet kampanje, nakon čega je izabrana agencija sa kojom je sklopljen ugovor. Nakon toga se pristupilo izradi vizelnog identiteta kampanje.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Razbijanje stereotipa i predrasuda prema LGBTI osobama.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

/

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Realizacija mjere doprinosi razbijanju ukorijenjenih stereotipa i predrasuda prema LGBTI osobama, što doprinosi snaženju poštovanja prava LGBTI osoba i njihove bolje društvene integracije.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

MJERA 34. Edukacija predstavnika medija o senzibilisanom pristupu u izvještavanju o LGBTI tematici.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Realizovano.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je, u saradnji sa SOGI jedinicom Savjeta evrope, realizovalo je 3. marta, u Podgorici, trening na temu „Medijska promocija Zakona o registrovanom partnerstvu – izvještavanje na efikasan i korekstan način“. Cilj treninga je bio da se predstavnici medijskih kuća u Crnoj Gori informišu na koji način treba izvještavati o LGBTI tematici, a da se pri tome obezbjedi senzibilan pristup prema pripadnicima LGBTI populacije tokom informisanja javnosti, te poštovanje ljudskih prava LGBTI osoba. Polaznici treninga su bili zaposleni u nacionalnim i lokalnim medijima u Crnoj Gori, te predstavnici NVO-a.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Unapređenje socijalne inkluzije LGBTI osoba i razbijanje stereotipa i predrasuda prema ovoj populaciji.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovana je komunikacija i saradnja sa SOGI jedinicom Savjeta Evrope u pripremi i realizaciji treninga.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Realizovana komunikacija i saradnja sa NVO crnogorskom LGBTIQ asocijacijom „Queer Montenegro“, čiji je predstavnik uzeo aktivnog učešća na treningu u svojstvu paneliste.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Mjera je doprinijela unapređenju izvještavanja medija o LGBTI osobama, što se reflektuje i na proces borbe protiv stereotipa i predrasuda sa kojima su suočeni pripadnici ove populacije.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

Ministarstvo sporta

MJERA 35. Uključenje LGBTI osoba u rad Nacionalnih sportskih saveza, kroz predlog, vezano za prpreme nacionalnih i međunarodnih takmičenja.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Mjera nije realizovana.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Mjeru broj 35 kreirala je Uprava za mlade i sport, bivši organ uprave, navedena mjera po automatizmu, bez konsultacija dodijeljena je Ministarstvu sporta. Kako bi došli do traženih podataka, a koji se odnose na realizaciju konkretne mjeru, Ministarstvo sporta se obratilo nacionalnim sportskim savezima, sa zahtjevom za povratnu informaciju o tome da li su sportski savezi u svoj rad uključivali organizacije koje se bave pravima LGBTI osoba. Odgovore smo dobili od 9 nacionalnih sportskih saveza, koji su u istima naveli da u svoj rad nisu uključivali navedene organizacije, kao i to da sa predmetnom mjerom određeni broj saveza nije bio upoznat.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjeru koristila LGBTI zajednici:

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjeru iz Akcionog plana za 2017. godinu:

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjeru:

MJERA 36. Promocija, edukacija i podizanje svijesti građana o LGBTI turistima.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

U kontinuitetu, tokom cijele godine.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Sajamski nastupi i druge promocije koji imaju za cilj prepoznatljivost Crne Gore kao kvalitetne turističke destinacije.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Promovisati Crnu Goru kao bezbjednu destinaciju bez obzira na različitosti (vjersku, nacionalnu, polnu i dr.), kao i razbijanje predrasuda prema LGBTI osobama.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Saradnja sa NTO u cilju boljeg unapredjenja promocije LGBTI turističkog tržišta i Crne Gore kao LGBTI prijateljske destinacije.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

/

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Saradnja sa NVO Forumom Progres, u cilju pripreme LGBTI publikacije, koja ima za cilj upoznavanje javnosti sa LGBTI tržištem.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Unaprjeđenje informisanosti.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

MJERA 37. Sprovodenje aktivnosti na planu ostvarivanja aktivne uloge na međunarodnoj sceni, sa ciljem promovisanja i poštovanja osnovnih ljudskih prava LGBTI osoba.

Status realizacije mjere (u slučaju da mjera nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Kontinuirana realizacija mjera

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

U cilju promocije zaštite i poštovanja osnovnih ljudskih prava LGBTI osoba Crna Gora prati i učestvuje na sastancima tijela međunarodnih organizacija i inicijativa koje se bave predmetnom problematikom.

Tokom izvještajnog perioda Crna Gora je učestvovala u javnim konsultacijama nezavisnog eksperta UN za zaštitu od nasilja i diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta, održanim u Ženevi 24-25. januara 2017. godine. Tom prilikom, Crna Gora je izrazila snažnu podršku novouspostavljenom mandatu i ukazala na pojedine važne elemente njegovog daljeg rada: saradnja sa zemljama, sprovodenje posjeta sa ciljem boljeg razumijevanja dešavanja na terenu, sveobuhvatno i periodično izvještavanje sa nalazima i jasnim preporukama zemljama za dalje unapređenje i eliminiranje diskriminacije i nasilja, neophodnost bliske saradnje na regionalnom i globalnom nivou sa drugim mehanizmima i aktivnostima na daljem jačanju međunarodne podrške pitanjima SOGI i LGBTI.

U okviru 35. sesije Savjeta za ljudska prava, Crna Gora je učestvovala u dijalogu sa nezavisnim ekspertom za zaštitu od nasilja i diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta, održanom u Ženevi, 6. juna 2016. Tom prilikom, potvrđena je podrška daljem radu nezavisnog eksperta i prioritetima definisanim u njegovom prvom izvještaju. Prenijeto je uvjerenje da će rad nezavisnog eksperta doprinijeti unapređenju rezultata i značajne uloge Savjeta za ljudska prava u jačanju svijesti o potrebi eliminacije nasilja i diskriminacije nad LGBTI osobama.

Kao članica Koalicije za jednaka prava (ERC), Crna Gora se pridružila i izjavili Koalicije koja je saopštена tokom dijaloga sa nezavisnim ekspertom.

Kao članica Core grupe za prava LGBTI osoba u Njujorku Crna Gora učestvuje u aktivnostima grupe na planu podizanja svijesti, zaštite i promocije prava LGBTI zajednice na globalnom nivou.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Međunarodna LGBTI politika.

Sprovodenje aktivne politike na međunarodnoj sceni o poštovanju osnovnih ljudskih prava LGBTI osoba.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Komunikacija sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava u cilju pripreme pozicija Crne Gore za učešće na međunarodnim skupovima.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Koalicije za jednaka prava (ERC) i Core grupa za prava LGBTI u cilju praćenja i učešća u aktivnostima ovih inicijativa.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladinim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

/

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjere koristila LGBTI zajednici:

Usvajanje i promocija međunarodnih standarda.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjere iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjere:

/

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

MJERA 38. Jačanje saradnje sa pokretima koji se bave pitanjima LGBTI na Zapadnom Balkanu, Ujedinjenom Kraljevstvu, SR Njemačkoj, Kraljevini Holandiji i Malti.

Status realizacije mjeru (u slučaju da mjeru nije realizovana navesti razloge zbog kojih nije realizovana):

Očekivanje Izvještaja diplomatsko konzularnih predstavništava Crne Gore.

Ključne aktivnosti preduzete u izvještajnom periodu:

Upućena instrukcija diplomatsko-konzularnim predstavnišvima Crne Gore da pribave kontekte i informacije o aktivnostima najznačajnijih nevladinih organizacija i pokreta koji se bave pitanjima LGBTI na Zapadnom Balkanu, Ujedinjenom Kraljevstvu, SR Njemačkoj, Kraljevini Holandiji i Malti.

Svrha preduzetih aktivnosti i veza sa ciljevima i programskim mjerama LGBT Strategije:

Međunarodna LGBT politika.

Sprovodenje aktivne politike na međunarodnoj sceni o poštovanju osnovnih ljudskih prava LGBTI osoba.

Realizovani međuresorski kontakti i ishod (rezultati istog):

Očekuju se.

Realizovani međunarodni kontakti i ishod (rezultati istog):

Očekuju se.

Realizovani kontakti i konsultacije sa nevladnim LGBTI organizacijama i LGBTI zajednicom i ishod (rezultati istog):

Očekuju se.

U kojoj mjeri i na koji način je realizacija mjeru koristila LGBTI zajednici:

Razmjena iskustava o najznačajnijim prvcima djelovanja organizacija i pokreta koji se bave pitanjima LGBTI u inostranstvu je od velike koristi za jačanje kapaciteta sličnih mehanizama u našoj zemlji.

Ključni izazovi i prepreke u realizaciji mjeru iz Akcionog plana za 2017. godinu:

/

Preuzete aktivnosti u suzbijanju ključnih izazova i prepreka u realizaciji mjeru:

/

PRILOZI

PRILOG I

PODACI O AKTIVNOSTI I PRAKSI POLICIJE I PRAVOSUDNIH ORGANA U VEZI SA PRIJAVLJENIM I PROCESUIRANIM SLUČAJEVIMA DISKRIMINACIJE, NASILJA, I DRUGIH OBLIKA NAPADA NA PRIPADNIKE LGBTI POPULACIJE U 2017. GODINI

PODACI DOBIJENI OD UPRAVE POLICIJE - MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova je registrovala 242 slučaja homofobičnog/transfobičnog nasilja, diskriminacije i drugih oblika napada na pripadnike LGBTI populacije u 2017. godini.

U CB Podgorica (sa pripadajućim OB) je tokom 2017. godine registrovano 223 slučajeva homofobičnog/transfobičnog nasilja, diskriminacije i drugih oblika napada na pripadnike LGBTI populacije. Od navedenog broja postupak je okončan u 193 predmeta, dok su postupanja za 30 predmeta u toku.

Od 193 okončana predmeta, 3 su rezultirala podnošenjem krivičnih prijava protiv 4 lica, 15 podnošenjem prekršajnih prijava zbog 16 prekršaja protiv 10 lica, a 83 predmeta su nakon preduzetih mjera identifikacije lica proslijedena na dalju nadležnost drugim CB. U 33 slučaja nije bilo moguće izvršiti identifikaciju lica (lažni fejsbuk profili), u 3 slučaja je utvrđeno da se lica nalaze u inostranstvu, dok su za 2 predmeta sačinjene informacije i dostavljene tužilaštvu na ocjenu ali nije dobijena povratna informacija o daljem toku postupka. U 1 slučaju je građanin odustao od prijave.

U CB Herceg Novi su tokom 2017. godine procesuirana 2 slučaja u vezi sa diskriminacijom po osnovu seksualne orijentacije.

U CB Bar je tokom 2017. godine procesuirano 11 slučajeva u vezi sa diskriminacijom po osnovu seksualne orijentacije.

U CB Budva je tokom 2017. godine procesuirano 5 slučajeva u vezi sa diskriminacijom po osnovu seksualne orijentacije.

U OB Tivat je tokom 2017. godine procesuiran 1 slučaj u vezi sa diskriminacijom po osnovu seksualne orijentacije.

Tabelarni pregled predmeta koje je procesuirala Uprava policije u 2017. godini u vezi sa slučajevima diskriminacije, nasilja, i drugih oblika napada na pripadnike LGBTI populacije

CB PODGORICA										
br.	Podnositelj prijave	Datum podnošenja prijave	Broj primljenih prijava	Broj usvojenih prijava	Broj odbijenih prijava	Vrijeme trajanja postupka pred nadležnim organom za policijske poslove	Osnov	Pol i godine oštećenog lica	Napomena	
1.	B.J.	4.4.2017.	1	0	1	/	Komentar na fejsbuku – diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije	Ženski 60<	Nema elemenata krivičnog djela ni prekršaja.	
2.	B.J.	30.4.2017.	1	/	/	/	NN lice sa fejsbuka – diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije	Ženski 60<	Prosljeđeno CB Herceg Novi	
3.	K.S.	4.6.2017.	1	1	0	/	Krivična prijava član 168, 5.6.2017.	Muški 60<		
4.	J.B.	27.6.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije	Ženski 60<	U radu.	
5.	K.S.	27.6.2017.	1	1	0	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije- Prekršajna prijava 27.6.2017.	Muški 60<		
6.	J.B.	20.7.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije protiv službenika policije u prostorijama CB Podgorica	Ženski 60<	Sačinjena informacija 24.7.2017.	
7.	K.S.	5.8.2017.	1	1	0	/	Krivična prijava protiv 2 lica prema članu 399, 6.8.2017.	Muški 60<		
8.	K.N.	30.9.2017.	1	1	0	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica	Muški 60<		
9.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Cetinje, 18.10.2017.	
10.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić, 18.10.2017.	

11.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. Nema elemenata za procesuiranje. 26.12.2017.
12.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bijelo Polje 18.10.2017.
13.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Za 1 lice prosljeđeno CB Budva, a za 1 lice OB Plav 17.10.2017. Za jedno lice nije moguće izvršiti identifikaciju 1 lice upozorenno – 28.11.2017.
14.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno – 28.11.2017.
15.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Herceg Novi – 18.10.2017.
16.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno – 30.11.2017.
17.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić – 18.10.2017.
18.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić – 18.10.2017.
19.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	

20.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bijelo Polje – 18.10.2017.
21.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
22.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
23.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Plav – 18.10.2017.
24.	J.M.B.	2.10.2017.	1	1	0	/	Prekršajna prijava član 8 – 30.11.2017.	Muški 60<	
25.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bijelo polje – 18.10.2017.
26.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
27.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 21.12.2017.
28.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
29.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
30.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa	Muški 60<	Prosljeđeno OB Danilovgrad –

							fejsbuk naloga			18.10.2017.
31.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedeno OB Šavnik – 18.10.2017.	
32.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017.	
33.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedeno CB Berane – 18.10.2017.	
34.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedeno OB Plav – 18.10.2017.	
35.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedeno CB Bar – 18.10.2017.	
36.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.	
37.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedeno CB Budva – 18.10.2017.	
38.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedeno CB Herceg Novi – 18.10.2017.	
39.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedeno CB Bar – 18.10.2017.	
40.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<		

41.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
42.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Herceg Novi – 18.10.2017.
43.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić – 18.10.2017.
44.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bar – 18.10.2017.
45.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
46.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Budva – 18.10.2017.
47.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice nedostupno. Nalazi se u SAD. – 17.11.2017.
48.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bar. – 18.10.2017.
49.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
50.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.

51.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijeđeno CB Bijelo Polje – 18.10.2017.
52.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
53.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijeđeno CB Nikšić – 18.10.2017.
54.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
55.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijeđeno OB Ulcinj – 18.10.2017.
56.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijeđeno CB Bar – 18.10.2017.
57.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijeđeno OB Cetinje – 18.10.2017.
58.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
59.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
60.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijeđeno CB Pljevlja – 18.10.2017.

61.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
62.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
63.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
64.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bar – 18.10.2017.
65.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bar – 18.10.2017.
66.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017.
67.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017
68.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 28.11.2017.
69.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
70.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bar – 18.10.2017.

71.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Kotor – 18.10.2017.
72.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 19.12.2017.
73.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
74.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bijelo Polje – 18.10.2017.
75.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Kolašin – 18.10.2017.
76.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić – 18.10.2017.
77.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017.
78.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017.
79.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017.
80.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	

81.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017.
82.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 29.12.2017.
83.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017.
84.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Ulcinj – 18.10.2017.
85.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Danilovgrad – 18.10.2017.
86.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Danilovgrad – 18.10.2017.
87.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
88.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
89.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 30.11.2017.
90.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	

91.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijeđeno CB Bijelo Polje – 18.10.2017.
92.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
93.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijeđeno CB Budva – 18.10.2017.
94.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017.
95.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017.
96.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 26.12.2017.
97.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijeđeno OB Rožaje – 18.10.2017.
98.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
99.				0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 30.11.2017.
100.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijeđeno OB Cetinje – 18.10.2017.

101.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
102.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Berane – 18.10.2017.
103.	J.M.B.	28.9.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice upozorenno. – 30.11.2017.
104.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. – 16.11.2017.
105.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
106.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
107.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Pljevlja – 18.10.2017.
108.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
109.	J.M.B.	28.9.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić – 18.10.2017.
110.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 28.11.2017.

111.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
112.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 26.12.2017.
113.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
114.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
115.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 30.11.2017.
116.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
117.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
118.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 30.11.2017.
119.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedjeno OB Tivat -18.10.2017.
120.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.

121.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
122.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema elemenata. - 28.11.2017.
123.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema elemenata. - 28.11.2017.
124.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić - 18.10.2017.
125.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 30.11.2017.
126.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Danilovgrad - 18.10.2017.
127.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 26.12.2017.
128.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 26.12.2017.
129.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je nedostupno jer se nalazi u SAD. - 17.11.2017.
130.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.

131.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Mojkovac - 18.10.2017.
132.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Budva - 18.10.2017.
133.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Ulcinj - 18.10.2017.
134.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
135.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Berane - 18.10.2017.
136.	J.M.B.	2.10.2017.	1	1	0	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga - Prekršajna prijava član 8	Muški 60<	
137.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Budva - 18.10.2017.
138.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić - 18.10.2017.
139.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bar - 18.10.2017.
140.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 30.11.2017.

141.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Berane - 18.10.2017.
142.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Berane - 18.10.2017.
143.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
145.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bijelo polje - 18.10.2017.
146.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 26.12.2017.
147.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Kolašin - 18.10.2017.
148.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
149.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 26.12.2017.
150.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
151.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 30.11.2017.

152.	J.M.B.	2.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 26.12.2017.
153.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedeno CB Bar - 18.10.2017.
154.	J.M.B.	2.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedeno OB Kolašin - 18.10.2017.
155.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
156.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 19.12.2017.
157.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 19.12.2017.
158.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 19.12.2017.
159.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 19.12.2017.
160.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 21.12.2017.
161.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Proslijedeno CB Bar - 18.10.2017.

162.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
163.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bar - 18.10.2017.
164.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
165.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 30.11.2017.
166.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 26.12.2017.
167.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 26.12.2017.
168.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
169.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
170.	J.M.B.	3.10.2017.	1	1	0	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga- Prekršajna prijava član 8	Muški 60<	
171.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.

172.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Danilovgrad - 18.10.2017.
173.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 19.12.2017.
174.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Cetinje - 18.10.2017.
175.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
176.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
177.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
178.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
179.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Danilovgrad - 18.10.2017.
180.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić - 18.10.2017.
181.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bar - 18.10.2017.

182.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Berane - 18.10.2017.
183.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Herceg Novi - 18.10.2017.
184.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
185.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema elemenata. - 28.11.2017.
186.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 21.12.2017.
187.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Kotor - 18.10.2017.
188.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Mojkovac - 18.10.2017.
189.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Odustao od prijave. - 28.12.2017.
190.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 26.12.2017.
191.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Kotor - 18.10.2017.

192.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 30.11.2017.
193.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 19.12.2017.
194.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 19.12.2017.
195.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić - 18.10.2017.
196.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
197.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Kotor - 18.10.2017.
198.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
199.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je nedostupno jer se nalazi u inostranstvu. - 21.12.2017.
200.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
201.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić - 18.10.2017.

202.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Nema mogućnosti za identifikaciju. - 16.11.2017.
203.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
204.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
205.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bijelo Polje - 18.10.2017.
206.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	
207.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Nikšić - 18.10.2017.
208.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bar - 18.10.2017.
209.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno CB Bar - 18.10.2017.
210.	J.M.B.	3.10.2017.	1	0	1	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Lice je upozorenno. - 30.11.2017.
211.	J.M.B.	3.10.2017.	1	1	0	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga - Prekršajna prijava član 19	Muški 60<	

212.	J.M.B.	3.10.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane NN lica sa fejsbuk naloga	Muški 60<	Prosljeđeno OB Tivat - 18.10.2017.
213.	B.M.	3.11.2017.	1	/	/	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane R.M.	Ženski Maloljetno lice	Prosljeđeno OB Nikšić - 3.11.2017.
214.	G.K.	27.11.2017.	1	1	0	/	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije od strane više NN lica - Prekršajna prijava član 7 protiv R.T., R.S. i M.D. - 27.11.2017.	Muški 60<	

OB DANILOVGRAD

br.	Podnositelj prijave	Datum podnošenja prijave	Broj primljenih prijava	Broj usvojenih prijava	Broj odbijenih prijava	Vrijeme trajanja postupka pred nadležnim organom za policijske poslove	Osnov	Pol i godine oštećenog lica	Napomena
1.	NVO LGBT Forum Progres	28.9.2017.	6	6	0	U toku.	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije	/	

OB KOLAŠIN

br.	Podnositelj prijave	Datum podnošenja prijave	Broj primljenih prijava	Broj usvojenih prijava	Broj odbijenih prijava	Vrijeme trajanja postupka pred nadležnim organom za policijske poslove	Osnov	Pol i godine oštećenog lica	Napomena
1.	NVO LGBT Forum Progres	29.11.2017.	3	3	0	U toku	Diskriminacija po osnovu seksualne orijentacije (član 34a st.1, član 4, član 7 i člana 9 Zakona o zabrani diskriminacije)	/	

CB HERCEG NOVI

br.	Podnositelj prijave	Datum podnošenja prijave	Broj primljenih prijava	Broj usvojenih prijava	Broj odbijenih prijava	Vrijeme trajanja postupka pred nadležnim organom za	Osnov	Pol i godine oštećenog lica	Napomena
-----	------------------------	--------------------------------	-------------------------------	------------------------------	------------------------------	--	-------	--------------------------------------	----------

						policjske poslove			
1.	J.B.	30.4.2017. U CB Podgorica	1	0	1	1 dan (CB Herceg Novi)	Dostavljanje letaka na adrese više građana	/	Dostavljeno CB Herceg Novi - 9.5.2017. Dostavljeno na ocjenu i mišljenje ODT Herceg Novi - 9.5.2017.
2.	J.M.B.	3.10.2017.	1	1 (za 5 lica)	/	55 dana	Pisanje na društvenoj mreži fejsbuk	/	Dostavljeno za CB Herceg Novi - 24.10.2017. Podnijeta prekršajna prijava protiv jednog lica - 19.12.2017.

OB TIVAT

br.	Podnositac prijave	Datum podnošenja prijave	Broj primljenih prijava	Broj usvojenih prijava	Broj odbijenih prijava	Vrijeme trajanja postupka pred nadležnim organom za policjske poslove	Osnov	Pol i godine oštećenog lica	Napomena
1.	J.M.B.	2.10.2017. u CB Podgorica	1	1	/	23 dana	Pisanje na društvenoj mreži fejsbuk		Dostavljeno OB Tivat - 25.10.2017. Podnesena prekršajna prijava 18.11.2017.

CB BAR

br.	Podnositac prijave	Datum podnošenja prijave	Broj primljenih prijava	Broj usvojenih prijava	Broj odbijenih prijava	Vrijeme trajanja postupka pred nadležnim organom za policjske poslove	Osnov	Pol i godine oštećenog lica	Napomena

1.	J.M.B.	17.11. - 19.11.2017.	11	11	/	Postupak pred policijskim organom je u toku	Diskriminacija po osnovu seksualne orjentacije	/	
----	--------	-------------------------	----	----	---	---	--	---	--

CB BUDVA

br.	Podnositelj prijave	Datum podnošenja prijave	Broj primljenih prijava	Broj usvojenih prijava	Broj odbijenih prijava	Vrijeme trajanja postupka pred nadležnim organom za policijske poslove	Osnov	Pol i godine oštećenog lica	Napomena
1.	/	/	1	/	/	/	Član 19 Zakona o JRM Pisanje na društvenoj mreži fejsbuk 23.9.2017.	/	
2.	/	/	1	/	/	/	Član 19 Zakona o JRM Pisanje na društvenoj mreži fejsbuk 23.9.2017.	/	
3.	/	/	1	/	/	/	Član 19 Zakona o JRM Pisanje na društvenoj mreži fejsbuk 23.9.2017.	/	
4.	/	/	1	/	/	/	Član 19 Zakona o JRM Pisanje na društvenoj mreži fejsbuk 23.9.2017.	/	
5.	/	/	1	/	/	/	Član 19 Zakona o JRM Pisanje na društvenoj mreži fejsbuk 23.9.2017.	/	

PODACI DOBIJENI OD VRHOVNOG DRŽAVNOG TUŽILAŠTVA

Pred državnim tužilaštima u Crnoj Gori su u 2017. godini procesuirane 35 krivične prijave, u kojima se kao stranke pojavljuju pripadnici LGBTI populacije.

U 28 slučajeva je utvrđeno da nema osnova da se pokrene krivični postupak protiv bilo kog lica za bilo koje krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti.

U proceduri je 7 predmeta.

Tabelarni pregled procesuiranih predmeta pred državnim tužilaštvima tokom 2017. godine, u kojima se kao stranke pojavljuju pripadnici LGBTI populacije

VIŠE DRŽAVNO TUŽILAŠTVO U PODGORICI

br.	državno tužilaštvo	Podnositelj krivične prijave	Pol i godište rođenja oštećenog	Broj podnijetih krivičnih prijava	Pravni osnov podnošenja krivične prijave	Datum podnošenja krivične prijave	Broj odbačenih krivičnih prijava	Datum podnošenja optužnih predloga	Pravni osnov podnošenja optužnog predloga	Vrijeme trajanja postupka	Napomena
1.	Više državno tužilaštvo u Podgorici	M.S.	Muški	1	Čl.443 Krivičnog zakona CG	14.01.2016.	/	/	/	/	Tužilaštvo je aktom od 26.09.2017. zatražilo preduzimanje mjera na otkrivanju učinilaca krivičnog djela i predmet se nalazi u fazi izviđaja.

OSNOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO U PODGORICI

br.	državno tužilaštvo	Podnositelj krivične prijave	Pol i godište rođenja oštećenog	Broj podnijetih krivičnih prijava	Pravni osnov podnošenja krivične prijave	Datum podnošenja krivične prijave	Broj odbačenih krivičnih prijava	Datum podnošenja optužnih predloga	Pravni osnov podnošenja optužnog predloga	Vrijeme trajanja postupka	Napomena
1.	Osnovno državno tužilaštvo u Podgorici	CB Podgorica	Muški 15.11.1994.	1	Čl.399 u vezi čl.23 st.2 Krivičnog zakona CG	06.08.2017.	/	01.11.2017.	Čl.399 u vezi čl.23 st.2 Krivičnog zakona CG	/	Nisu pribavljeni dokazi da je oštećeni napadnut zato što je pripadnik LGBTI populacije.

OSNOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO U BARU

Br.	državno tužilaštvo	Podnositac krivične prijave	Pol i godište rođenja oštećenog	Broj podnijetih krivičnih prijava	Pravni osnov podnošenja krivične prijave	Datum podnošenja krivične prijave	Broj odbačenih krivičnih prijava	Datum podnošenja optužnih predloga	Pravni osnov podnošenja optužnog predloga	Vrijeme trajanja postupka	Napomena
1.	Osnovno državno tužilaštvo u Baru	NVO LGBT Forum Progres	/	14	/	25.10.2017.	14	/	/	15 dana	
2.	Osnovno državno tužilaštvo u Baru	NVO LGBT Forum Progres	/	1	Čl.168 Krivičnog zakona CG	25.10.2017.	/	/	/	15 dana	Prijava protiv jednog lica ustupljena drugom tužilaštvu.

OSNOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO U KOTORU

Br.	državno tužilaštvo	Podnositac krivične prijave	Pol i godište rođenja oštećenog	Broj podnijetih krivičnih prijava	Pravni osnov podnošenja krivične prijave	Datum podnošenja krivične prijave	Broj odbačenih krivičnih prijava	Datum podnošenja optužnih predloga	Pravni osnov podnošenja optužnog predloga	Vrijeme trajanja postupka	Napomena
1.	Osnovno državno tužilaštvo u Kotoru	Izvršni direktor NVO LGBT Forum Progres	/	1	Uvredljiva i prijeteća sadržina na Face Book-u protiv LGBTI osoba	/	1	/	/	/	Predmet je arhiviran jer je ODT Kotor ocijenio da u konkretnom slučaju nisu ostvareni elementi bića nekog krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti.

OSNOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO U NIKŠIĆU

Br.	državno tužilaštvo	Podnositac krivične prijave	Pol i godište rođenja oštećenog	Broj podnijetih krivičnih prijava	Pravni osnov podnošenja krivične prijave	Datum podnošenja krivične prijave	Broj odbačenih krivičnih prijava	Datum podnošenja optužnih predloga	Pravni osnov podnošenja optužnog predloga	Vrijeme trajanja postupka	Napomena
-----	--------------------	-----------------------------	---------------------------------	-----------------------------------	--	-----------------------------------	----------------------------------	------------------------------------	---	---------------------------	----------

1.	Osnovno državno tužilaštvo u Nikšiću	NVO LGBT Forum Progres	/	13	Čl.168 st.2 u vezi st.1 Krivičnog zakona CG	30.10.2017.	13	/	/	Prosječno do 30 dana	
2.	Osnovno državno tužilaštvo u Nikšiću	NVO LGBT Forum Progres	Žensko Maloljetno lice	1	/	13.12.2017.	/	/	/	U toku	Slučaj je u fazi izviđaja.

OSNOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO NA CETINJU

Br.	državno tužilaštvo	Podnositelj krivične prijave	Pol i godište rodjenja oštećenog	Broj podnijetih krivičnih prijava	Pravni osnov podnošenja krivične prijave	Datum podnošenja krivične prijave	Broj odbačenih krivičnih prijava	Datum podnošenja optužnih predloga	Pravni osnov podnošenja optužnog predloga	Vrijeme trajanja postupka	Napomena
1.	Osnovno državno tužilaštvo na Cetinju	NVO LGBT Forum Progres	/	4	Uvredljiva i prijeteća sadržina na Face Book-u protiv LGBTI osoba	02.10.2017.	/	/	/	U toku	Predmet je u fazi izviđaja.

PODACI DOBIJENI OD VRHOVNOG SUDA CRNE GORE

Parnični predmeti

Pred nadležnim sudovima, parničnih postupaka, u kojima se kao stranke pojavljaju pripadnici LGBTI populacije ili LGBTI nevladine organizacije, tokom 2017.godine, nije bilo.

Krivični predmeti

U 2017. godini, pred crnogorskim sudovima u radu je bio **1 krivični predmet** u kojem se kao okrivljeni pojavljuje pripadnica LGBTI populacije, koja je u toku postupka izjavila da se osjeća ugroženom zbog svoje seksualne orijentacije. Riječ je o postupku koji je otpočeo u 2014. godini, i koji je i dalje u toku.

Tabelarni pregled procesuiranih krivičnih predmeta pred sudovima u 2017. godini, u kojima se kao stranke pojavljuju pripadnici LGBTI populacije

OSNOVNI SUD PODGORICA									
PP br.	Nadležni sudski organ	Podnositac optužnog predloga i pravna kvalifikacija djela koje se stavlja na teret	Pol i godište rođenja oštećenog	Datum podnošenja optužnog predloga, odnosno podizanja optužnice	Datum donošenja pravosnaž. odлуke	Vrsta donijete odluke	Vrijeme odlučivanja	Izjavljena žalba	Napomena
K.br. 195/12	Osnovni sud - Bar	I.P. Čl. 244 st.4 Krivičnog zakona CG	Ženski	/	/	/	/	/	Okrivljena je u postupku promjene pola. Dana 09.07.2015. je Osnovnom суду у Baru dostavila izvještaj ljekara o izvršenoj promjeni pola. Naredno ročište je zakazano za 15.02.2018.

PODACI DOBIJENI OD SUDOVA ZA PREKRŠAJE

U 2017. godini, sudovi za prekršaje su imali u radu tri predmeta iz oblasti Zakona o zabrani diskriminacije koji se odnose na prijavljene slučajeve diskriminacije prema pripadnicima LGBTI populacije, i to u Sudu za prekršaje u Bijelom Polju-Odjeljenje Kolašin (Tabela 1)

Takođe, u 2017. godini sudovi za prekršaje su imali u radu 55 predmeta u vezi sa nasiljem i drugim oblicima napada na pripadnike LGBTI populacije koji su procesuirani kao prekršaji iz oblasti Zakona o javnom redu i miru, od čega 10 starih predmeta i 45 novih predmeta. (Tabela 2).

1.Predmeti procesuirani po Zakonu o zabrani diskriminacije

SUD ZA PREKRŠAJE BIJELO POLJE

PP br.	Sud za prekršaje u Bijelom Polju/ Odjeljenje	Podnositac zahtjeva i pravna kvalifikacija prekršaja koja je stavljena na teret	Osnov diskriminacije	Pol i godište rodjenja diskriminisanog lica	Datum podnošenja zahtjeva	Datum donošenja pravosnaž. odлуке	Vrsta donijete odluke(i iznos)	Vrijeme odlučivanja	Izjavljena žalba	Napomena
541/17	Kolašin	CB Kolašin	Seksualna orijentacija	muški	06.12.2017	20.12.2017	Odbačaj	14 dana	-	-
542/17	Kolašin	CB Kolašin	Seksualna orijentacija	muški	06.12.2017	20.12.2017	Odbačaj	14 dana	-	-
543/17	Kolašin	CB Kolašin	Seksualna orijentacija	muški	06.12.2017	20.12.2017	Odbačaj	14 dana	-	-

2.Predmeti procesuirani po Zakonu o javnom redu i miru:

SUD ZA PREKRŠAJE PODGORICA

PP br.	Sud za prekršaje u Podgorici/ Odjeljenje	Podnositac zahtjeva i pravna kvalifikacija prekršaja koja je	Osnov diskriminacije	Pol i godište rodjenja diskriminisano g lica	Datum podnošenja zahtjeva	Datum donošenja pravosnaž. odluke	Vrsta donijete odluke(i iznos)	Vrijeme odlučivanja	Izjavljena žalba	Napomena
-----------	---	---	-------------------------	---	---------------------------------	--	--------------------------------------	------------------------	---------------------	----------

		stavljena na teret								
12799/14	Sjedište	Uprava policije Čl. 7 st 1 ZJRM	Seksualna orijentacija	Muški 1993	17.10.2014	17.05.2016	Oslobađajuća odluka	1 godina i 7 mjeseci	-	-
12801/14	Sjedište	Uprava policije Čl. 7,8,19 ZJRM	Seksualna orijentacija I nacionalna pripadnost	Muški 1990	17.10.2014	09.06.2016	Obustava postupka	1 godina i sedam mjeseci	-	-
4851/15-5	Sjedište	Uprava policije čl.7st.1Zakon o javnom redu i miru	Seksualna orijentacija	Muški 1992	22.04.2015	-	novčana kazna 100,00 eura	-	-	-
5603/15-19	Sjedište	uprava policije čl.7 i 8 Zakona o javnom redu i miru	Seksualna orijentacija	Muški 1984	13.05.2014	-	novčana kazna 250 eura	-	-	-
6972/15-8	Sjedište	Uprava policije čl.7st.1Zakon o javnom redu i miru	Seksualna orijentacija	Muški 1992	20.06.2015	-	novčana kazna 500,00 eura	-	-	-
8085/15	Sjedište	Osnovno državno tužilaštvo	Seksualna orijentacija	LGBT grupa	17.07.2015	-	novčana kazna 350,00 eura	-	-	-
8086/15	Sjedište	Osnovno državno tužilaštvo	Seksualna orijentacija	LGBT grupa	17.07.2015	-	Ustupljen Sudu za prekršaje Herceg Novi	-	-	-
2758/16	Sjedište	Uprava policije	Seksualna orijentacija	Pojedinac Muški pol	04.04.2016	21.05.2016	Oslobađajuća odluka	-	04.07.2016.g odine izjavljena žalba. Ukinuto rješenje. Novi broj PP	-

									br.8980/16- 26. U radu.	
11816/1 6	Sjedište	Uprava policije	Seksualna orijentacija	Pojedinac muški pol	23.12.2016	-	-	-	-	-
11261/1 7	Sjedište	Uprava policije Čl. 19 st 1 ZJRM	Seksualna orijentacija	pojedinac muski pol	23.09.2017.godi ne	-	-	-	-	-
11313/1 7	Sjedište	Uprava policije Čl. 8 st 1 ZJRM	Seksualna orijentacija	pojedinac muski pol	23.09.2017.godi ne	-	-	-	-	-
11314/1 7	Sjedište	Uprava policije Čl. 8st 1 ZJRM	Seksualna orijentacija	pojedinac muski pol	23.11.2017.godi ne	-	-	-	-	-
11318/1 7	Sjedište	Uprava policije Čl. 8 st 1 ZJRM	Seksualna orijentacija	pojedinac muski pol	23.11.2017.godi ne	-	-	-	-	-
11356/1 7	Sjedište	Uprava policije Čl. 19 st 1 ZJRM	Seksualna orijentacija	pojedinac muski pol	03.10- 2017.godine	-	-	-	-	-
715/17	Danilovgrad	OB Danilov- grad čl.7 st.2 Zakona o JRM	Seksualna orijentacija	Muškarac 17.10.1995. godine	13.11.2017. godine	-	-	-	-	-
718/17	Danilovgrad	OB Danilov- grad čl. 8 Zakona o JRM	Seksualna orijentacija	Muškarac, 17.10.1995. godine	17.10.2017. godine	-	-	-	-	-
719/17	Danilovgrad	OB Danilov- grad, čl.7 st.2 Zakona o JRM	Seksualna orijentacija	Muškarac, 17.10.1995. godine	13.11.2017. godine	-	-	-	-	-
720/17	Danilovgrad	OB Danilov- grad, čl.7 st.2 Zakona o JRM	Seksualna orijentacija	Muškarac, 17.10.1995. godine	13.11.2017. godine	-	-	-	-	-

721/17	Danilovgrad	OB Danilovgrad, čl.7 st.2 Zakona o JRM	Seksualna orientacija	Muškarac, 17.10.1995. godine	13.11.2017. godine	-	-	-	-	-
722/17	Danilovgrad	OB Danilovgrad, čl.7 st. 2 Zakona o JRM	Seksualna orientacija	Muškarac, 17.10.1995. godine	13.11.2017. godine	-	-	-	-	-
102/17	Nikšić	CB Nikšić Čl. 19 Zakona o JRM	Seksualna orientacija	Pripadnici LGBT zajednice	13.01.2017. godine	19.05. 2017. godine	Novčana kazna - 250 eura	2 mjeseca i 17 dana	-	-
98/17	Cetinje	OB Cetinje čl. 8 st.1	Seksualna orientacija	Muškarac, 1995. godina	26.01 2017. godine	15.11. 2017. godine	Obustava	-	-	-

SUD ZA PREKRŠAJE BUDVA

PP br.	Sud za prekršaje u Budvi/ Odjeljenje	Podnositac zahtjeva i pravna kvalifikacija prekršaja koja je stavljena na teret	Osnov diskriminacij e	Pol i godište rođenja diskriminisanog lica	Datum podnošenja zahtjeva	Datum donošenja pravosnaž. odлуke	Vrsta donijete odluke(i iznos)	Vrijeme odlučivanja	Izjavljena žalba	Napomena
2080/17	Sjedište	Uprava policije CB Budva	Seksualna orientacija	Muški	15.11.2017.	28.12.2017.	novčana k. 150,00	34 dana	-	-
2086/17	Sjedište	Uprava policije CB Budva	Seksualna orientacija	Muški	17.11.2017.	-	-	-	-	-
2087/17	Sjedište	Uprava policije CB Budva	Seksualna orientacija	Muški	17.11.2017.	-	-	-	-	-
2104/17	Sjedište	Uprava policije CB Budva	Seksualna orientacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-

2111/17	Sjedište	Uprava policije CB Budva	Seksualna orijentacija	Muški	21.11.2017.	-	-	-	-	-	-
1941/17	Kotor	Ob Tivat	Seksualna orijentacija	Muški	23.11.17	-	Oslobađajuća odluka	25 dana	-	-	-
1942/17	Kotor	Ob Tivat	Seksualna orijentacija	Muški	23.11.17	15.12.17	250+30	22 dana	-	-	-
1822/16-1	Herceg Novi	Uprava Policije CB HN čl.7 st.1	Seksualna orijentacija	Grupa	05.12.2016.	26.01.2017.	Novčana kazna 150/30	Mjesec ipo	-	-	-
1781/17-2	Herceg Novi	Uprava Policije CB HN čl.19	Seksualna orijentacija	Grupa	21.12.2017.	-	-	-	-	-	-
3290/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
3291/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
3292/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
3293/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
3294/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
3295/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
3296/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
3297/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
3298/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
3299/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
3300/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-

3301/17	Bar	CB Bar čl.19	Seksualna orijentacija	Muški	20.11.2017.	-	-	-	-	-	-
816/17-1	Ulcinj	MUP 19 ZojRM	Seksualna orijentacija	Muški	27.10.2017.	22.12.2017	250,00 E	-	2 meseca	-	-
815/17-2	Ulcinj	MUP 19 ZojRM	Seksualna orijentacija	Muški	27.10.2017.	-	-	-	-	-	-
817/17-2	Ulcinj	MUP 19 ZojRM	Seksualna orijentacija	Muški	27.10.2017.	-	-	-	-	-	-
910/17-1	Ulcinj	MUP 19 ZojRM	Seksualna orijentacija	Muški	24.11.2017.	-	-	-	-	-	-

SUD ZA PREKRŠAJE BIJELO POLJE

PP br.	Sud za prekršaje u Budvi	Podnositac zahtjeva i pravna kvalifikacija prekršaja koja je stavljena na teret	Osnov diskriminacij e	Pol i godište rodjenja diskriminisanog lica	Datum podnošenja zahtjeva	Datum donošenja pravosnaž. odлуке	Vrsta donijete odluke(i iznos)	Vrijeme odlučivanja	Izjavljena žalba	Napomena
1232/17	Berane	Uprava policije CB CB Berane čl.7,8 i 4 JRM-a	Seksualna orijentacija	Muški	22.11.2017.	08.12.2017	Odbačaj	16 dana	-	-
1231/17	Berane	Uprava policije CB CB Berane čl.7 st.1 u vezi čl.4 st.2 JRM-a	Seksualna orijentacija	Muški	22.11.2017.	-	-	-	-	-
1233/17	Berane	Uprava policije CB CB Berane čl.8 st.1 u vezi čl.4 st.2 JRM-a	Seksualna orijentacija	Muški	22.11.2017.	-	-	-	-	-

1234/17	Berane	Uprava policije CB CB Berane čl.7 st.1 u vezi čl.8 st.1 JRM-a	Seksualna orijentacija	Muški	22.11.2017.	-	-	-	-	-
1235/17	Berane	Uprava policije CB CB Berane čl.7 st.1 u vezi čl.4 st.2 JRM-a	Seksualna orijentacija	Muški	22.11.2017.	-	-	-	-	-
2/17	Kolašin	OB-i Kolašin Čl.19	Seksualna orijentacija	-	04.01.2017.	17.8.2017	100 €	7 mjeseci 4 dana	-	-
267/17	Mojkovac	CB-Mojkovac Čl.8 ZJRM	Seksualna orijentacija	-	22.11.2017.	-	-	-	-	Ustupljen Kolašinu
268/17	Mojkovac	CB-Mojkovac čl.8.čl.7st.1 ZJRM	Seksualna orijentacija	-	22.11.2017.	-	-	-	-	-

PRILOG II

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKTIVNOSTI PROISTEKLIH IZ POTPISANIH MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU I SARADNJI SA LOKALNIM VLASTIMA U VEZI UNAPREĐENJA POLOŽAJA I ZAŠTITE PRAVA LGBTI POPULACIJE NA LOKALNOM NIVOU U 2017. GODINI

UVOD

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, u skladu sa mjerom 3.6.3.13 Akcionog plana za Poglavlje 23-Pravosuđe i temeljna prava, potpisuje sa opštinama u Crnoj Gori Memorandume o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orientacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBTI osobama. Do sada je potpisano 16 Memoranduma, i to sa opštinama: Ulcinj, Bar, Budva, Kotor, Tivat, Herceg Novi, Nikšić, Danilovgrad, Berane, Kolašin, Mojkovac, Bijelo Polje, Žabljak, Šavnik, te sa Glavnim gradom Podgoricom i Prijestonicom Cetinje.

Cilj potpisanih Memorandum je uspostavljanje i definisanje oblika saradnje u realizaciji aktivnosti na unapređenju položaja i zaštiti prava LGBTI zajednice, međusobne konsultacije, razmjenu informacija i preuzimanje drugih zajedničkih mjera i aktivnosti partnera potpisnika Sporazuma, radi uspostavljanje tolerantnog okruženja prema LGBTI osobama u lokalnoj zajednici.

U skladu sa duhom i principima potpisanih Memoranduma, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava pruža podršku lokalnim vlastima u implementaciji predmetnih sporazuma. Takođe, vrši se kontinuirani monitoring njihove implementacije, te se u tu svrhu na godišnjem nivou opštinama/glavnom gradu/priestonici dostavlja Upitnik o realizovanim aktivnostima i budućim planovima.

AKTIVNOSTI MINISTARSTVA ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA NA IMPLEMENTACIJI MEMORANDUMA U 2017. GODINI

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je, u saradnji sa SOGI jedinicom Savjeta Evrope, NVO Juventas i NVO crnogorskom LGBTIQ asocijacijom „Queer Montenegro“, od 17-19. jula, u Kolašinu, realizovalo radionicu na temu “Izrada lokalnih inkluzivnih LGBTI akcionih planova”. Na radionici su učestvovali predstavnici 9 opština (Mojkovac, Kolašin, Danilovgrad, Berane, Podgorica, Cetinje, Herceg Novi, Nikšić, Bijelo polje) koji sa Ministarstvom imaju potpisani Memorandum o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orientacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBT osobama, te predstavnici Savjeta Evrope, Ministarstva za ljudska i manjinska prava i NVO-i. Ciljevi radionice su bili: upoznavanje opštinskih službenika sa pregledom postojećih lokalnih akcionih planova u Evropi; Razvijanje vještina u identifikovanju ključnih pravaca akcije u okviru lokalnih akcionih planova u Crnoj Gori; Identifikovanje budućih potreba za koje je potrebna podrška Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

Ministarstvo je takođe, u cilju podizanja nivoa informisanosti zaposlenih u opštinama o LGBTI pitanjima, jačanja njihovog senzibiliteta za rad sa LGBTI osobama i podsticanja inovativnih aktivnosti u vezi sa predmetnom temom, svim opštinama dostavilo sledeće publikacije:

- ✓ „Zbirka dobrih praksi u politikama za borbu protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta na lokalnom i regionalnom nivou“. Publikaciju je publikovao Savjet Evrope, a kroz podršku SOGI jedinice Savjeta Evrope je obezbjeden njen prevod na crnogorski jezik. Tematski, ona predstavlja vodič kroz raznovrsnu praksu unapređenja i zaštite ljudskih prava LGBTI osoba u Evropi, te saradnje koju evropski gradovi razvijaju sa lokalnim LGBTI zajednicama.
- ✓ „Zabранa diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije u Crnoj Gori u svjetlu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava i Suda pravde EU“. Publikacija je priređena u saradnji sa Programskom kancelarijom Savjeta Evrope u Podgorici i nudi pregled međunarodnih standarda u oblasti zaštite od diskriminacije ranjivih

društvenih grupa, uključujući LGBTI osobe. Kroz publikaciju je dat prikaz i crnogorskog normativnog okvira zaštite od diskriminacije sa pregledom mehanizama te zaštite.

- ✓ „Bezbjednost i osnovna prava: Dimenzije i perspektive sigurnosti LGBT osoba“. Publikacija je priređena u saradnji sa Upravom policije Ministarstva unutrašnjih poslova i Savjetom za građansku kontrolu rada policije. U publikaciji se ističe značaj bezbjednosti pojedinca i razmatraju brojne dimenzije i perspektive (ne)sigurnosti LGBTI osoba. Takođe, kroz publikaciju je, iz ugla akademске i naučne zajednice, profesionalnog policijskog života, aktivizma i servisa koji pomažu izvjesnost svakodnevnog života, razvijena široka diskusija o bezbjednosti i sigurnosti LGBTI osoba i LGBTI zajednice u Crnoj Gori.

AKTIVNOSTI LOKALNIH SAMOUPRAVA NA IMPLEMENTACIJI MEMORANDUMA U 2017. GODINI SHODNO POPUNJENIM I DOSTAVLJENIM UPITNICIMA

Glavni grad Podgorica je u 2017. godini nastavio sa praksom pružanja podrške održavanju Parade ponosa u Podgorici, te zalaganju na unapređenju ljudskih prava i sloboda LGBTI osoba. Naznačeno je da se ove i slične aktivnosti realizuju u intezivnoj saradnji sa Institucijom Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i nadležnim ministarstvima.

Glavni grad je u 2016. godini inicirao proces donošenja Lokalnog LGBTI Akcionog plana, te u tu svrhu raspisao Javni poziv svim zainteresovanim NVO-ima koje se bave predmetnim pitanjem da predlože svoje kandidate/kinje za članstvo u Radnoj grupi koja će se baviti izradom naznačenog dokumenta. Na objavljeni Javni poziv su se prijavila dva kandidata iz NVO Juventasa (1 kandidatkinja) i NVO Kvir Montenegro (1 kandidat). Takođe, upućen je dopis Ministarstvu za ljudska i manjinska prava da delegiraju svog predstavnika za Radnu grupu, što je ova institucija i uradila.

Takođe, Glavni grad je u komunikaciji i na predlog predstavnika NVO Kvir Montenegro, prihvatio da bude partner na implementaciji aktivnosti ove organizacije koje imaju za cilj pružanje podrške za pet lokalnih samouprava na izradi Lokalnih LGBTI Akcionih planova tokom 2018. godine.

Opština Bar je u svom izveštaju iznijela čvrsto opredeljena za jačanje dijaloga između lokalne samouprave i svih manjina, kao i ranjivih društvenih grupa na teritoriji opštine. S tim ciljem je u oktobru mjesecu 2017. godine usvojen novi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, kojim su ojačani kapaciteti Sekretarijata za društvene djelatnosti za praćenje usaglašavanja opštinskih Odluka sa normama zakona kojim se štite ljudska prava i slobode i implementacije istih.

Opština je takođe izvestila da posebnu pažnju posvjećuje praćenju stanja bezbjednosti na svojoj teritoriji. Tako je Programom rada Skupštine opštine Bar predviđeno razmatranje „Informacije o stanju bezbjednosti na području opštine Bar“, i to upravo da bi se identifikovali svi mogući oblici uzneniranja građana po bilo kojem osnovu, te da se na osnovu tih informacija i kroz zaključake Skupštine opštine, u kordinaciji sa CB Bar i Centrom za socijalni rad, preduzimaju odgovarajuće mjere i aktivnosti u cilju suzbijanja takvih eventualnih pojava.

Takođe, ukazano je da na teritoriji opštine Bar ne djeluju NVO koje za predmet svoga rada imaju ljudska prava LGBTI osoba, te da to predstavlja izvjestan hendikep. Dodaje se i da Opština u javnim nastupima nastoji da konstantno promoviše poštovanje različitosti i toleranciju.

Opština je ukazala i da se kroz kruzing turizam, koji može biti snažan ekonomski pokretač ove lokalne zajednice, želi na međunarodnom planu predstaviti kao LGBTI prijateljska destinacija.

Opština Ulcinj je istakla svoju posvećenost ljudskim pravima LGBTI osobama, ali je i informisala Ministarstvo za ljudska i manjinska prava da u 2017. godini nije preduzimala posebne aktivnosti u vezi sa predmetnim pitanjem.

Opština Bijelo Polje je izvjestila o svom učešću na teningu "Izrada lokalnih inkluzivnih LGBTI akcionalih planova" i o predlogu sa radionice da se u opštini Bijelo polje uradi LGBTI Lokalni plan i uspostavi lokalni tim koji će ga kreirati i implementirati.

Opština je izvjestila i da da je usvojila Loklani plan za razvoj usluga socijalne zaštite za period 2017-2021. godine, te da su predmetnim dokumentom tretirane ranjive društvene grupe i predvidene mjere u cilju eliminacije svih oblika diskriminacije.

Takođe, dodato je i da su realizovane sledeće aktivnosti:

- ✓ Projekat „Sloboda dolazi“ NVO Multimedijalni studio Bijelo Polje podržan je od strane opštinske Komisije za raspodjelu sredstava NVO. Cilj projekta je unapređenje svijesti mladih o ljudskim pravima LGBTI osoba i prevencija homofobičnog nasilja u zajednici.
- ✓ U cilju obilježavanja 01. decembra, svjetskog dana borbe protiv AIDS, Kancelarija za mlade u saradnji đačkim parlamentima srednjih škola i nevladnim organizacijama, realizovala je perfomans i tribinu o uticaju narkomanije na širenju AIDS-a, njenoj prevenciji i promociji zdravih stilova života. Tom prilikom, predstavnici Crvenog krsta Crne Gore su govorili o prevenciji AIDS-a.

U pogledu daljih planova, Opština je naglasila da će raditi na promociji i zaštiti prava LGBTI osoba, te na implementaciji pravnog i strateškog okvira u ovoj oblasti.

Opština Herceg Novi je izvjestila da se u saradnji sa Centrom za prevenciju u Domu zdravlja Herceg Novi kontinuirano obilježava 1. decembar – Svjetski dan borbe protiv AIDS-a, kao i 28. juli – Svjetski dan borbe protiv virusnih hepatitisa, te da se tim povodima organizuju radionice i edukacije gdje zainteresovani mogu dobiti besplatne savjete o abaviti besplatna testiranja na HIV. Tako je od 17-24. novembra 2017. godine u pomenutom Centru realizovano osam savjetovanja i testiranja na HIV i podijeljeno pedesetak edukativnih brošura.

Opštinske vlasti su naglasile da imaju kontinuiranu i kvalitetnu saradnju sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, NVO Juventasom i NVO Crnogorskom LGBTIQ asocijacijom Queer Montenegro.

U pogledu konkretnih prepeka u realizaciji aktivnosti u predmetnoj oblasti, opština Herceg Novi navodi potrebu razbijanja tabua i predrasuda u vezi sa LGBTI osobama, sa ciljem njihovog šireg društvenog prihvatanja. Kao osnovne mehanizme u prevazilaženju navedenih prepreka, Opština navodi podizanje nivoa svijesti javnosti i njenog senzibilizaciji prema LGBTI osobama.

Opština Tivat je izvjestila da je, u saradnji sa srednjom mješovitom školom „Mladost“ i Domom zdravlja Tivat, 1. decembra 2017. godine realizovala tribinu na temu prevencije AIDS-a.

Takođe, u saradnji sa članovima Omladinskog kluba Tivat, u prostorijama Omladinskog kluba Tivat je organizovala radionicu na temu ljudskih prava. Cilj radionice je bio upoznavanje učesnika sa ljudskim pravima, institucijom Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i ostalim subjektima koji se bave pitanjima zaštite ljudskih prava i sloboda.

Opština je sa polaznicima glumačkih radionica, koje se održavaju u prostorijama Omladinskog kluba Tivat, promovisala predstavu „Kosti nema a kosti lomi“ koja je dio projekta „Stop govoru mržnje“.

Opština je naglasila da ima uspješnu saradnju sa osnovnim i srednjim školama, JU Domom zdravlja Tivat, Savjetovalištem za mlade, NVO Juventasom i nadležnim ministarstvima u Crnoj Gori.

U pogledu daljih planova, Opština je navela da imaju namjeru da organizuju obuke i okrugle stolove na temu ljudskih prava LGBTI osoba, te da vrše razmjenu iskustava sa ostalim opštinama.

Opština Budva u 2017. godini nije realizovala aktivnosti na implementaciji Memoranduma o razumijevanju i saradnji sa lokalnim vlastima u vezi unapređenja položaja i zaštite prava LGBTI populacije na lokalnom nivou.

Opština Kotor u 2017. godini nije imala posebnih aktivnosti u vezi sa implementacijom Memoranduma o razumijevanju i saradnji sa lokalnim vlastima u vezi unapređenja položaja i zaštite prava LGBTI populacije na lokalnom nivou.

Opština Berane je izvjestila da je jedina aktivnost u vezi sa unapređenjem i zaštitom prava LGBTI osoba u 2017. godini bila izrada nacrta Lokalnog LGBTI akcionog plana, te da se tokom 2018. godine očekuje njegova finalizacija.

Kao izazov u implementaciji Memoranduma o razumijevanju i saradnji sa lokalnim vlastima u vezi unapređenja položaja i zaštite prava LGBTI populacije na lokalnom nivou je istaknut veliki broj obaveza imenovane LGBTI kontakt osobe u Opštini.

Opština Mojkovac je izvjestila da je Odlukom predsjednika opštine Mojkovac postavljena kontakt osoba za saradnju sa LGBTI zajednicom, te da su sa tom odlukom upoznati svi lokalni rukovodioci i svi zaposleni u opštini Mojkovac.

Takođe, Načelnik komunalne policije je obavijestio komunalne policajce da u slučaju verbalnog ili fizičkog napada na osobe LGBTI populacije obavezno dostave izvještaj kontakt osobi u opštini Mojkovac.

U izvještaju opštine Mojkovac je naglašeno da do 31. decembar 2017. godine nisu imali prijavljenih napada na LGBTI osobe, a nijedna osoba do naznačenog perioda nije tražila kontakt i zaštitu od uznemiravanja.

Koordinator aktivnosti i kontakt osoba za saradnju sa LGBTI zajednicom u Opštini Mojkovac je obavio razgovore sa predstavnicima državnih institucija koje su odredile kontakt osobe za saradnju sa LGBTI osobama (Dom zdravlja Mojkovac i OB Mojkovac) kako bi zajednički djelovali i preduzimali sve mjere zaštite osoba u slučaju fizičkog, verbalnog napada ili uznemiravanja LGBTI osoba.

Dalje, Opština Mojkovac je uspostavila saradnju sa opštinama Bijelo Polje i Danilovgrad u cilju saradnje i razmjene iskustava u zaštiti pripadnika LGBTI populacije.

Opština je takođe informisala da je njen predstavnik uzeo učešće na međunarodnoj radionici koja je, u organizaciji ADP "ZID" Podgorica, održana u Ulcinju. Centralna tema radionice je bila „Volonturizam, prava i obaveze organizatora volonturističkih kampova“, a jedna od tema je bila vezana i za prava LGBTI volonturista.

Opština je naglasila da će u 2018. godini pristupiti izradi Lokalnog LGBTI akcionog plana, te da u tom dijelu očekuju podršku LGBTI zajednice.